

BORSA MEYDANINDA

SEKTÖRLER KONUŞUYOR

HAZİRAN 2025

**TARIM
SİGORTASI**

İSTANBUL TİCARET BORSASI

İSTANBUL COMMODITY EXCHANGE 1924

BORSA MEYDANINDA

SEKTÖRLER KONUŞUYOR

Tarım Sigortası

Açılış Konuşması

Ahmet Bülent Kasap
İstanbul Ticaret Borsası
Meclis Başkanı

Moderatör

Celal Toprak
Güvenilir Ürün
Platformu Başkanı

Konuşmacılar

Bekir Engürülü
Tarsim Tarım Sigortaları
Genel Müdürü

Faruk Gökçen
Bereket Sigorta Genel Müdürü

Yetiş Aksoy
Salihli Ticaret Borsası Başkanı

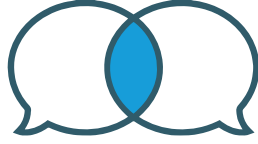
Yusuf Tüfekçi
Sarıgül Üzüm Üreticileri
Tarımsal Kalkınma Kooperatif Başkanı

20 Haziran 2025 - 14:30

www.istib.org.tr

**BORSA MEYDANINDA
SEKTÖRLER KONUŞUYOR**

**TARIM
SİGORTASI**

HAZİRAN 2025

İstanbul Ticaret Borsası Yayınları

BORSA MEYDANINDA SEKTÖRLER KONUŞUYOR
“TARIM SİGORTASI”

ISBN: 978-625-96939-3-4

Genel Koordinatör
İbrahim Eroğlu

Koordinatör
İsmail Şen

Yayın Kurulu:
**Aleyna Satu Yurtseven, Erkan Çelik, Hakan Kopuz,
Sebahattin Özkurt, Şeyda Soykan,
Yunus Emre Çillioğlu**

Tasarım
Gökhan Yıldırım

E-Kitap

Haziran 2025

“Borsa Meydanında Sektörler Konuşuyor” toplantıları
Güvenilir Ürün Platformu’nun katkılarıyla düzenlenmiştir.

İÇİNDEKİLER

BAŞKAN SUNUŞ	7
Borsa Meydanında Sektörler Konuşuyor	8
Ahmet Bülent Kasap İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı	10
Bekir Engürülü TARSİM Tarım Sigortaları Genel Müdürü	12
Faruk Gökçen Bereket Sigorta Genel Müdürü	22
Yetiş Aksoy Salihli Ticaret Borsası Başkanı	28
Yusuf Tüfekçi Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Koop. Başkanı	31
SORU-CEVAP	36
BASIN YANSIMALARI	46

BORSA MEYDANINDA

SEKTÖRLER KONUŞUYOR

TOPLANTILARIMIZI **QR KODU** OKUTARAK İZLEYEBİLİRSİNİZ.

HUBUBATTA
KÜRESEL TRENDLER
VE TÜRKİYE

SÜT VE SÜT
ÜRÜNLERİNDE
ULUSAL STRATEJİLER

TÜRK TARIMININ
UYUYAN DEVI
ZEYTİN

DÜNYU BUGÜNÜ
YARINI İLE
BAL SEKTÖRÜ

TÜRKİYE'NİN
BAHARAT YOLU

EKONOMİYE YÖN
VEREN ATISTIRMALIK
KURUMLARI

BAKLAGİL
SEKTÖRÜ

KIRMIZI ETTE
SORUN VE ÇÖZÜMLER

UN VE UNLU
MAMULLER

BEYAZ ET
SEKTÖRÜ

EV DIŞI TÜKETİM
SEKTÖRÜ

YUMURTA
SEKTÖRÜNÜN
SORUNLARI
VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

PERAKENDE GIDA
TİCARETİ

YAĞLI TOHUMLAR
VE BİTKİSEL YAĞ
TİCARETİ

HUBUBAT
SEKTÖRÜNDE DURUM
VE BEKLENTİLER

TÜM YÖNLERİYLE
TÜRKİYE SÜT
SEKTÖRÜ

CEVİZ VE BADEME
SORUNLAR VE
ÇÖZÜMLER

KURU MEYVE
ÜRETİMİ VE
TİCARETİ

TÜRKİYE'DE
KOOPERATİFÇİLİK

TÜRKİYE'DE
ORMAN ÜRÜNLERİ
ÜRETİMİ VE TİCARETİ

PATATES, SOĞAN
ÜRETİMİ VE TİCARETİ

TÜRKİYE'DE
GIDA GÜVENLİĞİ

ZEYTİNYAĞINDA
TAKLİT VE TAĞŞİŞ

BALDA TAKLİT
VE TAĞŞİŞ

PEYİRDE KATMA
DEĞERLİ ÜRÜNLER

İNTERNET
PAZAR YERLERİNDE
GIDA SATIŞI

HORECA
SEKTÖRÜNDE
GIDA İSRAFI

ÖZEL MARKALI
(PRIVATE LABEL)
ÜRÜNLERİN SATIŞI VE
SEKTÖRÜN SORUNLARI

SERACILIK

TARIMSAL ÜRÜNLERDE
PESTİSİT SORUNU VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

YUMURTA ÜRETİMİ
VE SORUNLARI

TARIM
SİGORTASI

BAŞKAN SUNUŞ

Güzel bir söz vardır: “Bârîka-i hakikat, müsâdeme-i efkârdan çıkar”... Yani “gerçeğin kıvılcımı, fikirlerin çatışmalarından çıkar”...

Bu söz, farklı fikirlerin açıkça konuşulduğu sağlıklı bir tartışma ortamının, gerçeğin ortaya çıkmasına veya asgari müştereklerde buluşulmasına imkân sağlayacağı olarak da yorumlanır.

Gerçekten sorunların tek boyutlu olarak ele alınması veya bir açıdan bakılarak çözüm üretilmesi sağlıklı sonuçlar vermiyor. Özellikle ekonomik ve toplumsal konulardaki sorunların çözümünde farklı bakış açılarının göz önünde bulundurulması ise temel şarttır. Çünkü bu sorunların ortaya çıkış nedenlerinin başında farklı çıkar gruplarının talepleri vardır.

Sorunların çözümü için önce tüm yönleriyle ortaya konulması sonra da her çıkar grubunun önerilerinin tartışılması gerekir. Çıkar gruplarının yanında, konuyu bilimsel olarak değerlendirebilecek otoritelerin ve karar alıcıların da görüşmelerde yer almaları gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Ticaret Borsası olarak, genelde tarım ve gıda sektörünün, özelde ise alt sektörlerin sorunlarının tüm yönleriyle tartışılması ve çözüm önerilerinin üretilmesi için geniş katılımlı toplantılar düzenlemeye karar verdik. “Borsa Meydanında Sektörler Buluşuyor” etkinliğimizde iş ve bilim dünyası ile bürokrasiyi bir masa etrafında toplayarak sorunları ayrıntılarıyla ele alıp, çözüm önerileri sunmayı hedefliyoruz.

Sektörlerimize, iş dünyamıza, ülkemize ve milletimize hayırlı olması dileklerimizle “Tarım Sigortası” başlıklı toplantımızın sonuçlarını ilginize sunuyoruz.

Ali KOPUZ

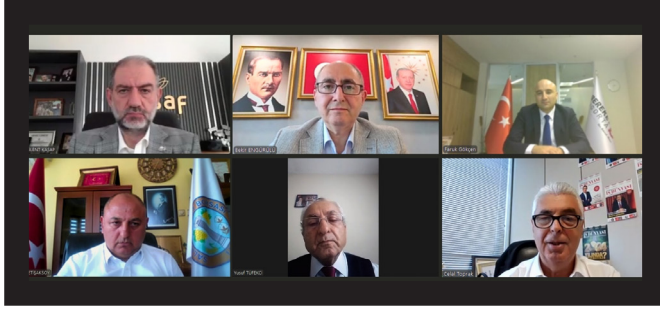
İSTİB Yönetim Kurulu Başkanı

TOPLANTI ADI

Borsa Meydanında Sektörler Konuşuyor

TARIM SİGORTASI

TOPLANTI TARİHİ 20 HAZİRAN 2025 / 14.30

AÇILIŞ KONUŞMASI

Ahmet Bülent Kasap, İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı

MODERATÖR

Celal Toprak, Güvenilir Ürün Platformu Başkanı

KATILIMCILAR

- **Bekir Engürülü**
TARSİM Tarım Sigortaları Genel Müdürü
- **Faruk Gökçen**
Bereket Sigorta Genel Müdürü
- **Yetiş Aksoy**
Salihli Ticaret Borsası Başkanı
- **Yusuf Tüfekçi**
Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Koop. Başkanı

Moderatör Celal Toprak: Borsa Meydanında Sektörler Konuşuyor toplantılarımızın bir yenisi daha hoş geldiniz. Ben her zaman olduğu gibi açılış konuşması için sözü İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Bülent Kasap’a sözü bırakıyorum.

Ahmet Bülent Kasap

İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı

İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap

Bakanlığımızın ve STK'larımızın Saygıdeğer Başkanları, Ekonomi medyamızın kıymetli temsilcileri, Değerli Misafirler, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Borsa Meydanında Sektörler konuşuyor toplantımıza hoş geldiniz.

Borsamızın Güvenilir Ürün Platformunun destekleriyle düzenlediği toplantı serilerinde bugün tarımı ve üreticiyi doğrudan ilgilendiren son derece önemli bir başlığı “Tarım Sigortacılığı”nı konuşacağız. Her zaman olduğu gibi bu toplantımızda da sektörün farklı paydaşları meselelere kendi penceresinden bakacak, sorun tespitlerini ve çözüm önerilerini paylaşacak. Ortak akılla hareket etmeye, ülke menfaatleri doğrultusunda asgari müştereklerde buluşmaya çalışacağız.

Toplantımıza konuşmacı olarak katılan:

- Tarsim Tarım Sigortaları Genel Müdürü Bekir Engürülü'ye
- Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen'e
- Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy'a
- ve Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Koop. Başkanı Yusuf Tüfekçi'ye hoş geldiniz diyor, katılımlarından dolayı teşekkür ediyorum.

Tarım, insanlık tarihi kadar eski, bir o kadar da stratejik bir alandır. Toprağa emek veren çiftçimiz, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kırsal refahını temin eden temel aktördür. Ancak hepimizin bildiği gibi bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir.

Bu noktada, tarım sigortacılığı, üreticimizin alın terini güvence altına alan bir kalkandır. Aynı zamanda sürdürülebilir tarımın, yatırım yapılabilir bir üretim ortamının ve kırsal yaşamın devamlılığının da güvencelerinden biridir. Türkiye, bu alanda özellikle son yıllarda TARSİM sistemi ile önemli bir yol almıştır. Artan iklim riskleri, üretim deseniindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor. İnşallah toplantımız sektör için faydalı olacaktır. Toplantımıza katılan kıymetli katılımcılara ve dinleyicilerimize şükranlarımı sunuyorum. Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyor, toplantımızın sektörümüz için güzel gelişmelere vesile olmasını temenni ediyorum.

Celal Toprak: Başkanım, çok teşekkür ederiz. Şimdi, herkesin heyecanla ne söyleyeceğini merak ettiği Bekir Bey'e sözü vermek istiyorum. Özellikle son dönemde sigortaların gerçekten ne işe yaradığı konusu oldukça tartışılıyor. Elbette, her olumsuzlukta bir olumlu taraf bulmak mümkündür derler ya, işte bu süreçten de belki böyle bir çıkarım yapabiliriz. Malatya'da bu konu oldukça yoğun şekilde gündemde, aynı şekilde Ordu ve Giresun'da da fındık meselesi üzerinden benzer tartışmalar sürüyor. Salihli'de kiraz ve üzüm üreticileri bu konuları gündeme getiriyor. Bu bağlamda, hepimizin merakla dinleyeceği Bekir Bey'e sözü bırakmak istiyorum. Bekir Bey, buyurun, sizi dikkatle ve heyecanla dinliyoruz.

Bekir Engürülü

TARSİM Tarım Sigortaları
Genel Müdürü

TARSİM Tarım Sigortaları Genel Müdürü Bekir Engürülü

Kıymetli Başkanlarım, Değerli Hazirun; hepinizi şahsım ve TARSİM adına sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Böyle bir toplantıyı düzenleyen ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sayın Bülent Başkan, aslında açılış konuşmasında çok önemli konulara değindi. Tarıma yatırım yapacaksanız, tarımsal üretim hedefliyorsanız; her şeyi ideal koşullarda planlıyorsunuz. Kaliteli, sertifikalı tohum veya fidan kullanıyor, uygun mekanizasyonla üretim yapıyorsunuz. Ancak göz önüne almanız gereken bir unsur daha var: Sizin kontrolünüz dışında gelişen meteorolojik olaylar. Bu hava olayları, üretiminizi ciddi şekilde etkileyebilir.

Üretimde sürdürülebilirlik ise özellikle tarımsal üretimde tüm dünyanın üzerinde durduğu en önemli konulardan biri. İklim değişikliği ve pandemi gibi küresel olaylar, insanların aklına şu soruyu getirdi: Gıda üretiminde, lojistiğinde veya dağıtımında aksamalar yaşanabilir mi? Şu an dünyada yaşanan savaşlar da gıdaya ulaşımı ve ülkelerin kendi kendine yeterliliğini daha öncelikli hale getiriyor. Bu çerçevede, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak istiyorsak, üreticiler olarak kendimize şu soruyu sormalıyız: ertesi yılki üretim için gerekli girdileri nasıl karşılayacaksınız? İşte burada, sürdürülebilirliğin sağlanmasında en modern yöntem olarak karşımıza tarım sigortaları çıkıyor.

Küresel riskleri değerlendirdiğimizde çok çeşitli unsurlarla karşılaşırız. Öncelikle dünya nüfusu artıyor. Bu artışı destekliyoruz; ancak artan nüfusu beslemek için daha fazla gıda üretmemiz gerekiyor. Aynı zamanda ekilebilir araziler azalıyor. Bu durum, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini daha da önemli kılıyor. İklim değişikliğine bağlı olarak, gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkının yaşandığı günler azalıyor. Bu fark, mikroorganizmaların yok olmasını sağlayan en temel unsurlardan biridir. Sıcaklık farkı azaldıkça, hastalık yapan mikroorganizmaların çoğalması kolaylaşıyor, salgınlar artıyor ve çiftçiler daha fazla pestisit kullanmak zorunda kalıyor. İklim değişikliği, sera gazı emisyonlarının artışı ve benzeri etkenler, hava olaylarını daha karmaşık ve sert hale getiriyor. Bu da tarım sigortalarının kapsamına giren risklerin başta kuraklık, don, dolu ve sel gibi doğal afetlerin hem sıklığını hem de şiddetini artırıyor. Sonuç olarak, üretimdeki kayıplar artıyor ve çiftçinin, tarlada, ahırda veya ağılda üretime devam edebilmesi için desteğe ihtiyacı doğuyor. Tarım ve Orman Bakanlığımız, bu noktada çok çeşitli destekleme programları uyguluyor. Bunlara ek olarak, Tarım Kanunu çerçevesinde, sigorta prim desteği de sunuluyor. Neden mi? Çünkü tarım sigortacılığı özel sektör tarafından yürütülmesi kolay bir alan değil. Özel sektör, doğası gereği kar marjı hedefiyle çalışır. Ancak tarım sigortalarında her yıl hasar meydana geldiği için yüksek kar marjı mümkün değil. Bu nedenle, kâr amacı gütmeyen, devletin, özel sektörün ve sivil toplumun bir araya gelerek oluşturduğu yapılar gereklidir. Tarım sigortalarının sürdürülebilirliği, işte bu ortak çabayla mümkündür. İşte “Tarım Sigortaları Havuzu” olarak adlandırdığımız TARSİM, tam da bu ihtiyaçtan doğmuştur. Kâr amacı gütmeyen ve yalnızca Türkiye’deki tarımsal afetleri yönetme görevini üstlenen bir yapı olarak kurulmuştur. Aynı zamanda kamu havuzu niteliği taşımaktadır. Çünkü havuzun yönetiminde dört kamu görevlisi yer almaktadır: İki kişi Tarım ve Orman Bakanlığı, iki kişi ise Hazine ve Maliye Bakanlığı adına Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu’ndan katılmaktadır. Bunlara ek olarak, bir kişi Türkiye Sigorta Birliği’nden, bir kişi Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nden ve bir kişi de işletici şirketi temsilen yönetime katılmaktadır. Kararlar bu yedi kişilik yönetim tarafından alınmaktadır. İşletici şirket, bu sistemin işleyişinden sorumludur.

Türkiye’de tarım branşında lisans almış 26 sigorta şirketi aracılığıyla poliçeler düzenlenmekte ve uygulama süreci bu şirketler üzerinden yürütülmektedir. Son yıllarda yaşanan gelişmeler, tarım sigortasının ne kadar önemli ve öncelikli bir konu olduğunu daha net ortaya koymuştur. Geçen yılın verileri üzerinden bir değerlendirme yaparak bu yıl yaşanan olaylara da değinmek istiyorum. Geçtiğimiz yıl, Türkiye’de tarımsal üretimden elde edilen gayrisafi hasıla 2 trilyon 427 milyar 75 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. TARSİM, bu üretimin 1 trilyon 82 milyar 199 milyon TL’lik kısmına teminat sağlamıştır. Yani toplam tarımsal üretimin yaklaşık %44’ü sigorta kapsamına alınmıştır. Bu süreçte yaklaşık 867 bin çiftçiye ulaşılmış, 3 milyon 250 bin sigorta poliçesi düzenlenmiştir. Toplamda 27 milyar TL prim üretilmiş, karşılığında 12 milyar TL hasar ödemesi gerçekleştirilmiştir. Bu sonuçlarla Türkiye, Avrupa’da tarım sigortaları açısından İspanya’dan sonra ikinci sırada yer almıştır. Örneğin İspanya’nın geçen yılki prim üretimi 1,1 milyar Euro iken, Türkiye’de bu rakam yaklaşık 772 milyon Euro’ya ulaşmıştır.

Bakanlığın kayıt sistemlerine göre geçen yıl TARSİM’in kapsadığı üretim oranları şöyleydi: Arıcılıkta %35, büyükbaş hayvancılıkta %41, küçükbaşta %27, kümes hayvancılığında %73, sera üretiminde %25, bitkisel ürünlerde ise %23,1’di. Ancak burada ürün bazında daha dikkat çekici rakamlar var. Üzümde sigortalılık oranı %52, kanola, çeltik ve ayçiçeğinde ise bu oran %70’lerde seyrediyor. Bu oranlar, ürün bazında bakıldığında tarım sigortalarının yaygınlaşma düzeyini daha net ortaya koymaktadır. Meydana gelen hasarlar sonrasında üreticilerin zararları TARSİM tarafından karşılanmaktadır. Burada önemli bir noktayı vurgulamak istiyorum: TARSİM kâr amacı gütmeyen bir yapı olduğu için, hasar ödemelerinde üreticinin beyan ettiği hasat tarihine bakılarak ödeme yapılır. Çünkü çeşitli beklenti ve uygulama farklılıkları olabiliyor. Bitkisel üretimde, primin %15’i poliçe düzenlenirken peşin, kalan %85’i ise hasattan bir ay sonra ödenmektedir. Yüzde 100 peşin ödeme seçeneği de mevcuttur ancak çoğunluk bu şekilde ödeme yapmaktadır. Dolayısıyla primin büyük kısmı hasattan bir ay sonra toplandığı için, üretici hasat tarihini beyan eder ve bu tarihe göre, hasar varsa, hasat tarihinden itibaren bir ay içinde

ödeme yapılır. Ancak %100 hasar gerçekleşmişse, işlemler tamamlan-
dığında ödeme hemen yapılır. Bu, sigorta tekniği açısından önemli bir
özelliktir.

Bu yıl yaşanan afet ve gelişmelerle ilgili olarak da bilgi arz etmek iste-
rim... Bu yıl, ülkemizde hem Şubat'ta hem Mart'ta hem de Nisan ayın-
da olmak üzere üç farklı dönemde don olayı, yani don riski meydana
geldi. Özellikle Şubat ayındaki don hadisesinden en çok etkilenen böl-
gemiz Akdeniz oldu. Mart ayında İç Anadolu Bölgesi, Nisan ayında
ise ülke genelinde yaygın bir etkilenme söz konusu oldu. Bu durumu,
İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Bölümü'nden Prof. Dr. Mithat
Kadioğlu hocamıza danıştım. Çünkü bu yaşanan don olayları, bizim alı-
şık olduğumuz klasik don türlerinden farklıydı. Teknik olarak iki tür don
söz konusudur: Cephe (genel) donu, hava akımıyla birlikte gelen, daha
geniş bir coğrafyada etkili olan ve cephe donu olarak adlandırılan tiptir.
Radyasyon donu: Genellikle çukur alanlarda, vadilerde görülür. Soğuk
havanın alçak kesimlere dolmasıyla oluşur. Türkiye'de sıklıkla karşıla-
ştığımız don türü radyasyon donudur. Yani dar alanlarda, mikro bölge-
lerde etkili olur. Ancak bu yıl özellikle Nisan ayında yaşanan don olayı,
alışılmışın dışında bir özellik gösterdi. Mithat Kadioğlu hocamızın ifa-
desiyle, bu don olayı bir "omega bloğu" yapısıyla geldi. Bu meteorolojik
yapı, Türkiye'nin enlem ve boylam hattında sınırları tamamen kapsayan,
geniş alana yayılan ve etkili bir soğuk hava sistemini beraberinde getirdi.
Gürcistan, Yunanistan, Azerbaycan gibi komşu ülkelerde aynı şiddette
etkilenme görülmezken, bu sistem Türkiye'yi doğrudan ve yoğun bir şe-
kilde etkiledi. Sonuç olarak, Manisa bölgesinde üzüm üreticileri ciddi
şekilde zarar gördü. Malatya'da kayısı bahçeleri önemli ölçüde etkilendi,
İç Anadolu'da elma, Karadeniz'de ise fındık üretimi bu don olayından
olumsuz etkilendi. Bunların tümü ülkemiz açısından stratejik öneme
sahip tarım ürünleridir. Ayrıca, Akdeniz Bölgesi'nde erkenci turfanda
şeftali ve nektarı üretimi de don olayından etkilenen ürünler arasınday-
dı. Bu don olaylarının hemen ardından, TARSİM olarak sahaya hızlı bir
şekilde müdahale ettik. Ekspertiz çalışmalarını başlattık.

Burada önemli bir teknik ayrımı vurgulamak isterim: Tarım sigortala-
rında iki tür ekspertiz uygulamamız var. Ön ekspertiz: Don, dolu gibi

hasar emareleri ortadan kaybolmadan önce yapılan ilk incelemedir. Bu aşamada, hasarın varlığı ve niteliği tespit edilir; kaybın yaklaşık düzeyiyle ilgili ön bilgi elde edilir. Bu, özellikle riskin tanımlanması açısından çok önemlidir. Kesin ekspertiz: Bu ise hasat tarihine yakın zamanda, üreticiyle birlikte belirlenen tarihte yapılan ve ürün kaybının net olarak belirlendiği incelemedir. Kesin zarar bu aşamada hesaplanır ve ödemeler de bu doğrultuda yapılır. Bu uygulama sistematigi sayesinde üreticilerimizin hasarları doğru ve zamanında tespit edilmekte, mağduriyetler en aza indirilmektedir. Bu noktada bazı güncel örnekleri ve rakamları da paylaşmak istiyorum. Şu anda Malatya'da kayısı ürününde, Manisa'da ise üzüm ürününde kesin ekspertiz çalışmaları başlamış ve devam etmektedir. Bu süreçlerde hasarın yakından takip edilmesi gerekmektedir. Çünkü her ne kadar büyük oranda bir hasar görünse de bu %100 hasar anlamına gelmez. Ayrıca hasat tarihine kadar dolu, fırtına gibi başka riskler de meydana gelebilir. Bu nedenle sürecin tamamlanmasını beklemek zorundayız. Ödeme de bu değerlendirmelere göre, hasat tarihinden itibaren bir ay içinde yapılmaktadır. Bu yıl yaşanan don olayında sigortalılık oranının en yüksek olduğu ürün üzüm oldu. Üzümde sigortalılık oranı %52 seviyesindeydi ve bu nedenle sigortalılar açısından en yüksek hasar oranı da üzüm ürününde gerçekleşti.

Burada özellikle belirtmek isterim ki, bu değerlendirme sadece sigortalı ürünler içindir. Türkiye genelindeki tüm ürünler için değil, TARSİM kapsamında poliçelenmiş ürünler bazında bir analizdir. Malatya'da kayısı da çok ciddi şekilde etkilendi ve hasar oranı yüksek çıktı. Fındıkta ise özellikle 250 metrenin altındaki rakımlarda hasar gözlemlenmedi. 250-500 metre arasında kısmi hasarlar tespit edilirken, 500 metrenin üzerindeki bölgelerde hasarın daha yüksek olduğu görüldü. Tüm bu tespitler, kesin ekspertizlerle netleştirilerek ödemeler planlandığı şekilde yapılacaktır. Yine vurgulamak gerekirse, üreticinin beyan ettiği hasat tarihinden itibaren bir ay içinde ödeme süreci başlatılacaktır. Ancak bazı üreticilerimiz tarafından, son don olayına bağlı olarak ortaya çıkan hasarın boyutu nedeniyle "acaba bu kadar büyük ödeme yapılabilir mi" gibi sorular yöneltilmekte. Şunu net olarak ifade etmek isterim: TARSİM'in bir tarım sigortalıları havuzu olarak güçlü bir alt-

yapısı bulunmaktadır. Hem yurtiçi hem yurtdışı anlaşmaları yapılmıştır. Bu nedenle, toplamda 21,6 milyar TL olarak öngörülen bu hasarın ödenmesiyle ilgili herhangi bir finansal zorluk söz konusu değildir. Ödemeler, sigorta tekniği çerçevesinde zamanında ve eksiksiz şekilde gerçekleştirilecektir.

Bu vesileyle birkaç önemli konuya da değinmek istiyorum. Bitkisel üretimin yanı sıra hayvansal üretim ve sera ürünlerinde de fiyat değişiklikleri yaşanabiliyor. Aynı şekilde sera yapı malzemelerinin maliyetlerinde de dalgalanmalar olabiliyor. Biz bu değişiklikleri poliçelere yansıtılabilmek için sistemde zeyil imkânı sunuyoruz. Değişiklik olduğunda, sigortalıya SMS yoluyla bilgilendirme yapıyoruz. Ancak burada önemli bir sorunla karşılaşyoruz. Sistem üzerindeki telefon numaraları çoğunlukla doğrudan çiftçiye değil, aile bireylerine, akrabalara ya da acente yetkililerine ait olabiliyor. Bu durumda SMS çiftçiye ulaşmadığı için zeyil işlemleri yapılamıyor. Örneğin; damızlık 2 yaşında bir Hostes inneğin poliçedeki değeri 120.000 TL iken, güncel piyasa değeri 150.000 TL'ye yükselmişse, bu fiyat farkının poliçeye işlenebilmesi için üreticiye SMS gönderiyoruz. Ancak SMS ulaşmazsa, üretici bu fırsatı değerlendiremiyor ve zarar görebiliyor. Bu nedenle, tüm üreticilerimizin poliçelerini mutlaka dikkatle kontrol etmesi gerekiyor. Artık çiftçilik, rastgele yapılan bir faaliyet değil; kayıt altına alınan, planlı, kontrollü ve bir işletme mantığıyla yürütülmesi gereken bir alandır. Bu kapsamda, poliçelerin düzenlenme aşamasında ağaç yaşları ve türlerinin doğru yazılıp yazılmadığı, ürün bilgisinin doğru girilip girilmediği, parsel bilgilerinin Çiftçi Kayıt Sistemi'yle örtüşüp örtüşmediği titizlikle kontrol edilmelidir. Bu kontroller, olası mağduriyetlerin önüne geçilmesini sağlar. Çünkü poliçeler sigortanın temelidir ve doğru bilgiye dayalı olarak hazırlandığında, tarım sigortaları gerçekten üreticinin en büyük güvencesidir. Parsel verileri, Çiftçi Kayıt Sistemi'ndeki bilgilerle tarla üzerindeki verilerle örtüşmüyorsa, maalesef ödeme yapılamıyor. Bu nedenle, poliçe düzenlenirken çiftçilerimizin bu bilgileri mutlaka kontrol etmesi gerekiyor. Bu noktada sigorta okuryazarlığına ciddi anlamda ihtiyaç duyuyoruz. Çiftçimizin, aldığı tarım sigortası poliçesini iyi incelemesi, neyi güvence altına aldığını doğru şekilde anlaması büyük önem taşıyor. Bu bilinç düzeyi, olası mağduriyetleri önlemek

adına çok kıymetli. Elbette bu ifadeleri kullanırken, tarım sigortalarında artık hiçbir sorun kalmadı, her şey çözüldü gibi bir algı oluşturmamız gerekir. Tarım sigortacılığı teknik bir alandır ve her yıl farklı olaylarla, yeni risklerle karşı karşıya kalıyoruz. Örneğin, üç yıl önce Antalya Bölgesi'nde daha önce hiç yaşanmamış bir olayla karşılaştık: Sıcak hava zararı. Bu durum, mandalina ve portakal gibi ürünlerde dökülmelere, limonlarda ise ciddi verim kayıplarına neden oldu. Türkiye'de bu tip sıcak hava zararı ilk defa kayıtlara geçti. Biz de bu yeni riski bilimsel temelde ele aldık. Konuyu üniversitelerden hocalarımızla birlikte araştırdık, bir komisyon kurduk. İncelemeler sonucunda, aktüeryal hesaplamalar yaparak sıcak hava riskini teminat kapsamına dâhil ettik. Bugün artık bu zarar, sigorta kapsamında değerlendirilmektedir. Bu örnek, tarım sigortalarında dinamik bir sistemin gerekliliğini açıkça gösteriyor. Don, dolu, kuraklık gibi bilinen risklerin yanı sıra her yıl yeni ve bölgesel risklerle karşılaşmamız mümkün. Bu nedenle gelen her talebi titizlikle değerlendiriyoruz. TARSİM bünyesinde Ar-Ge faaliyetlerimizi yöneten bir doçent arkadaşımız bulunmakta. Ayrıca 17 farklı üniversiteden alanında uzman profesör hocalarımızdan oluşan bir Bilim Danışma Kurulumuz var. Yürüttüğümüz tüm çalışmaları bilimsel temeller üzerine inşa etmeye özen gösteriyoruz. Bu süreçte en büyük destekçilerimizden biri de Tarım ve Orman Bakanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığımızdır. Her iki bakanlık da hem yönetim süreçlerinde hem de uygulamada bize büyük bir güç sağlamaktadır. Aynı şekilde, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu da tüm iş ve işlemlerimizi denetleyen, yönlendiren ve onaylayan resmi otoritedir. Sistemin gelişmesinde, istikrarın sağlanmasında ve sigorta altyapısının güçlenmesinde SEDDK'nın verdiği destek son derece değerlidir. Bu yapı içinde yalnızca kamu otoriteleri değil; poliçeyi kesen sigorta şirketlerimiz, acentelerimiz de çok önemli görevler üstleniyor. Aynı şekilde, sahada görev yapan eksperlerimiz de sistemin temel taşları arasında yer alıyor. Burada bir noktayı da özellikle açıklamak isterim: Eksperlerimiz doğrudan TARSİM personeli değildir. Bağımsız çalışan bu uzmanlar, TARSİM adına sahada hasar tespiti yaparlar. Onların çalışmaları, TARSİM'in sistemine kayıtlı, eğitim almış, yetkilendirilmiş ve denetlenen profesyoneller tarafından yürütülür.

Ekspertiz süreci, tamamen şeffaf, denetlenebilir ve objektif kriterlere dayalı olarak gerçekleştirilir. Hazine siciline kayıtlı olan eksperlerimiz, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Araçlar Dairesi Başkanlığı tarafından tutulan ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından oluşturulan levhaya kayıtlı olarak görev yapmaktadır. Bu eksperler, SEGEM (Sigortacılık Eğitim Merkezi) tarafından düzenlenen sınavları başarıyla geçtikten sonra eğitim almakta, ardından tekrar sınava tabi tutulup başarı sağlayarak bu resmi levhaya kaydolmaktadırlar. Dolayısıyla bu arkadaşlarımızın yaptıkları her işlem, ciddi bir uzmanlığa dayanmaktadır. Ekspertiz süreçleri, bu uzmanlık temelinde yürütülmekte ve sahada üreticinin karşılaştığı sorunları birbir tespit edebilmektedir. Biz de bu süreçleri daha da geliştirebilmek için her yıl sahada yoğun şekilde toplantılar düzenliyoruz. Üreticimizin, yetiştiricimizin ne düşündüğünü, neler yaşadığını anlamaya büyük önem veriyoruz.

Geçtiğimiz yıl Alaşehir’de Üzüm Üreticileri Birliğimiz ve TARIŞ ile birlikte çok kapsamlı bir toplantı gerçekleştirdik. Yine Trakya Bölgesi’nde, Tekirdağ’da yaklaşık 500 üreticimizin ve kooperatif temsilcimizin katıldığı geniş katılımlı bir organizasyon düzenledik. Bakanlığımızın bölge müdürlükleri aracılığıyla da sürekli eğitim faaliyetleri yürütülüyor. Sigorta şirketlerimiz ve acentelerimiz bu süreçte sahada bilgilendirme ve yönlendirme çalışmalarını sürdürüyor. Ancak burada altını çizmek istediğim önemli bir husus var: Genel eğilimimiz, başımıza bir şey gelmediği sürece bir şey gelmeyeceğini düşünmek. Oysa biz her zaman “önce tedbir, sonra tevekkül” anlayışıyla hareket etmeliyiz. Tedbirin adı ise bilim ve aklın önerdiği sigortadır. Tarım sigortasını mutlaka yaptıralım. Özellikle de katılım sigortacılığı konusunda kayda değer bir gelişme yaşandı. TARSİM’de katılım sigortacılığı portföyü şu anda %16 oranına ulaşmış durumda. Bu çerçevede, katılım sigortacılığı prensibine uygun hareket etmek isteyen çiftçilerimize de sistem içerisinde gerekli imkânları sunduğumuzu belirtmek isterim. Amacımız, daha fazla üreticinin bu sisteme dâhil olmasını sağlamak. Çünkü sigortacılığın temelinde “büyük sayılar kanunu” vardır. Katılımcı sayısı arttıkça sistem güçlenir, üretim sürdürülebilir hâle gelir. Gelecek yıl,

bu yıl sizlerden gelen talepler, başkanlarımızın ilettiği öneriler doğrultusunda aktüeryal çalışmalar yaparak yeni ürünleri ve teminatları geliştirme konusunda çalışmalarımıza devam edeceğiz. Hepinize saygılarımı sunuyorum, çok teşekkür ederim.

Elif Aşlamacı Attepe: Biz teşekkür ederiz Bekir Bey, önemli başlıkların altını çizdiniz. Poliçe okuryazarlığından, sigortanın öneminden bahsettiniz, mutlaka sigorta yapılması gerektiğini vurguladınız. Bu başlıkları not ettik. Ayrıca bir yandan da yorumlar geliyor; üreticilerin güzel desteklendiği yönünde görüşler var. Birazdan üreticiler adına Yusuf Bey ve Yetiş Bey de konuşup, yorumlarını paylaşacaklar. Ancak siz ayrılmadan önce gelen bir yorumu kısaca paylaşmak istiyorum:

Bu yıl hasar ödemesi aldıktan sonra, sonraki yılda prim ve masrafların yüksek çıktığına dair eleştiriler var. Prim fiyatlarının yüksek olmasından şikayet edenler oluyor. Buna ilişkin ayrılmadan önce bir açıklama yapabilir misiniz? Yoksa arkadaşlarınız mı cevap verecek?

Bekir Engürülü: Elif Hanım, sigorta tekniği açısından durumu motorlu taşıt sigortalarıyla karşılaştırabilirsiniz. Bizim sistemimizde ilk iki yıl hasar alsanız bile herhangi bir prim artışı (sürprim) yapılmıyor. Yani, aynı parselde iki yıl üst üste hasar olsa bile prim artışı olmuyor. Ancak üç yıl üst üste aynı parselde hasar meydana gelirse, o zaman sigorta tekniği gereği sürprim, yani ilave prim uygulanıyor.

Tarım sigortasında genel mantık şudur: 4 yıl prim ödersiniz, 1 yıl hasar ödemesi olur; aktüeryal denge bu üzerine kuruludur. Ancak son yıllarda afetlerin sıklığı arttığı için bu denge bozuldu. Bu nedenle, “sürprim yüksek” diyen arkadaşlarımızın aslında son 2 yıl hasar aldığı, toplamda 3 yıl sigorta yaptırdığı anlamı çıkıyor ve bu süre zarfında sürprim uygulanıyor. Öte yandan hasar almayan sigortalılar için 4 yıl sonunda %40’a varan indirimler uygulanıyor. Yani sistem karşılıklı bir denge içinde çalışıyor. Teşekkür ederim, diğer sorulara da elimden geldiğince cevap vermeye devam edeceğim. Faruk Gökçen Genel Müdürümüz, Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi AŞ Başkan Yardımcısı olarak tüm soruları yanıtlayacaktır diye düşünüyorum.

Elif Aşlamacı Attepe: Şimdi Faruk Bey’le devam edeceğiz. Ülkemizin medariiftiharı kurumlardan biri olan Tarım Kredi Holding’in çatısı altında faaliyet gösteren pek çok kuruluş var. Bunlardan biri de Bereket Sigorta. Açıkçası, şahsen ben bu yapının Bereket Sigorta’yı da içerdiğini yeni öğrendim. Bu da benim bir eksikliğim diyeyim. Ama öğrendiğim andan itibaren ne kadar önemli bir iş yaptığınızı görünce gerçekten çok etkilendim.

Tarım Kredi, hem market tarafında hem de üretim ve finansman ayağında %100 yerli üreticinin yanında duran çok büyük bir yapı. Sigorta tarafı da işte bugün burada sizlere, yani Bereket Sigorta’ya emanet. Faruk Gökçen Müdürüm, aynı zamanda Bereket Sigorta’nın Genel Müdürü olarak aramızda. Buyurun Faruk Bey, söz sizde.

Faruk Gökçen

Bereket Sigorta Genel Müdürü

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen

Öncelikle hem davetiniz hem de tüm katılımcıları grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Bekir Bey çok önemli hususlara değindi. Hem sigortacılığın tekniğinden hem de iklim değişikliklerinin tarım üzerindeki etkisinden bahsetti. Tarım, bir ekonomik faaliyetin ötesinde; toplumsal barışın, sürdürülebilirliğin ve gıda güvenliğinin ötesinde, güvenlik tanımı kapsamında da çok önemli bir yere sahip. Siz söze Tarım Kredi'den bahsederek başladığınız için ben de bu vesileyle akışı biraz değiştirip oradan devam etmek isterim.

Biz grup olarak 18 şirketten oluşan bir yapıyız. Bereket Sigorta Grubu diyoruz; bu yapı içerisinde Bereket Sigorta ve Bereket Emeklilik olarak faaliyet gösteriyoruz. Bir katılım şirketiyiz. Tarım Kredi Grubu ne yapar? Aslında tarımdan ve tarım sigortasından söz ediyoruz; burada aklımıza hep ürün sigortası geliyor. Ancak bunun ötesinde, tarımsal ekosistemin bütününe konuşulmasının fayda sağlayacağına inanıyoruz. Grubumuz, 18 şirketle birlikte faaliyet gösteriyor. Bunu özetle şöyle tarif ediyoruz: “Tohumdan sofraya, tarladan sofraya.” Ürünün hikâyesinde ne varsa, Tarım Kredi Grubu bu sürecin bir parçası. Bu yapıyı iki ana unsurda topluyoruz: Birincisi, Tarım Kredi Merkez Birliği dediğimiz, 1600’ün üzerinde kooperatiften oluşan yapı. Bu kooperatiflerin

800'ü, ülkemizde başka herhangi bir finansal yapının olmadığı köy ve kasabalarda faaliyet gösteriyor. Tarımın yapıldığı her noktada bulunmaya çalışıyoruz. Bu kooperatifler aracılığıyla çiftçimize ulaşıyoruz. Ürün, sigorta ve hizmet anlamında çiftçiyle temas noktamız burası.

İkincisi, grubun geri kalan kısmı olan 18 şirketimiz. Bu şirketler neler yapıyor? Demıştik ya “tarladan sofraya”, işte burada başlıyoruz. Tohum üreten firmamız var, gübre üreten firmamız var, yem firmamız var. Yani önce girdileri sağlıyoruz. Bunları çiftçimizle nerede buluşturuyoruz? 1600'ün üzerindeki kooperatif ağımla. Girdileri sağladık; akaryakıtını temin ettik, finansmanını sağladık, gübresini, yemini, tohumunu verdik.

Sonra ne oluyor? Ürün yetiştiriyor. Yetiştikten sonra bu ürünlerin alınması ve işlenmesi gerekiyor. Burada diğer firmalarımız devreye giriyor: yağ, süt, et firmalarımız. Bu ürünleri alıyorlar. Bazı durumlarda sözleşmeli üretim yapılıyor.

Aldığımız ürünleri nihai tüketiciye sunma aşamasında ise Tarım Kredi Grubu'nun bir başka şirketi, özellikle Tedarik ve Kooperatif Market (COP Market) olarak bildiğimiz marketlerimiz devreye giriyor. Tüm bu süreci konuştuğumuzda, grubun diğer şirketleri de lojistik, teknoloji, imece plastik, sera örtüsü ve sulama sistemleri gibi alanlarda faaliyet göstererek tarımsal ekosistemin tamamında yer alıyor. Hem kanundan gelen tanımımız hem de çiftçiyle olan ilişkimiz bir ortaklık temeline dayanıyor. Çiftçi bizim ortağımız. Bugün itibarıyla yaklaşık 800.000 çiftçi ortağımızla bu grubun sahibi olarak faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

İşte bu tarımsal ekosistemin içinde bir sigorta süreci yer alıyor. Tarımın güvenliği açısından baktığımızda, evet, en kritik ve en riskli alan, doğrudan tarımsal faaliyetlerin ve ürünlerin sigortalanmasıdır. Ancak bununla sınırlı kalamayız. Bu ekosistemin tamamının da sigortalanması gerekiyor. Biz bu ekosisteme 300 milyar TL'nin üzerinde bir teminat sağlıyoruz. Bu bakış açısıyla değerlendirildiğinde, ekosistemin bir tarafında çiftçi yer alırken, diğer tarafında ise çiftçinin sürdürülebilir-

liğini sağlayacak unsurlar bulunmaktadır. Tarımsal sigortalar elbette önemli ama yeterli değil. Çiftçinin bu faaliyeti sürdürebilmesi için ihtiyaç duyduğu tüm ürün ve hizmetlerin sağlanması da aynı derecede önem taşıyor. Biz de bu hizmetleri hem Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla hem de 3.500'e yakın kanalımızla çiftçimize ulaştırıyoruz. Özellikle 800'ü aşkın kırsal lokasyonda bulunmamız, çiftçiyle etkileşimimizi daha da güçlendiriyor. Burada önemli bir başlığa daha değinmek gerekir: Bu ilişki uzun yıllara dayanan bir ortaklığa dayanıyor. 10, 20, hatta 30 yılı aşkın süredir bizimle çalışan ortaklarımız var. Bu süreklilik, güvene ve karşılıklı bağlılığa dayanan bir yapının göstergesidir. Sigorta özelinde değerlendirdiğimizde, tarımın stratejik bir alan olduğunu vurgulamıştık. Bu açıdan sigorta konusu, sadece ekonomik değil, aynı zamanda güvenlik başlığı altında da ele alınmalıdır. Tarım sigortalarını diğer tüm sigorta türlerinden ayıran en temel fark, çiftçiyle doğrudan ve yoğun bir temas gerektirmesidir. Üstelik bu alanda risk, yalnızca alınacak önlemlerle tamamen ortadan kaldırılamaz.

Durumu daha anlaşılır kılmak için şöyle ifade edebiliriz: Tarım, üstü açık bir fabrikadır. Ortaya çıkabilecek riskleri, sanayi tesislerinde ya da bireysel varlıklarda olduğu gibi önlemlerle tamamen kontrol altına almak mümkün değildir. Diğer yandan, tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin karşı karşıya olduğu en önemli risklerden biri, gelir belirsizliğidir. Bizler hepimiz ay sonunda ne kadar gelir elde edeceğimizi biliriz. Ancak çiftçimiz için bu geçerli değil. Doğal afetler, hastalıklar, iklim koşulları gibi nedenlerle ürün kayıpları yaşanabiliyor ve bu durum çiftçimizin gelirine doğrudan etki ediyor. Gelir belirsizliğinin olduğu bir alanda bu riskin bir şekilde transfer edilmesi gerekir ki tarımın sürdürülebilirliğini sağlayabilelim. Çiftçimizin geçimini devam ettirebilmesi ve üretime devam etme motivasyonunu koruyabilmesi için bu riskin yönetilmesi şarttır. Akademik çalışmalar da göstermektedir ki, aslında çiftçi tasarruf bilinci en yüksek kesimdir. Bu durum da büyük ölçüde gelir belirsizliğinden kaynaklanmaktadır.

Son dönemde yaşadığımız, Bekir Bey'in de detaylı şekilde ifade ettiği büyük afet, bu konunun ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Ülkemiz çok büyük bir felaket yaşadı. Bu vesileyle,

hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz. Tarımda bu tür riskler hep vardı, var olmaya da devam edecek. Kuraklık, deprem gibi doğal afetler, tarımsal ürünlerde her zaman tehdit oluşturmuştur. Bu nedenle bu riskin transferine ihtiyaç vardır. Aksi takdirde gıda arzı, gıda güvenliği ve tarımsal üretimin devamlılığı gibi hayati başlıklarda büyük sorunlar yaşanabilir.

Sonuç olarak, tüm bu süreci değerlendirdiğimizde, tarım sigortaları çiftçiyle en doğrudan ve en yoğun temasın kurulduğu sigortacılık faaliyetidir. Diğer tüm sigorta türleriyle kıyaslandığında, sahada olma oranı en yüksek olan ürünlerden biridir. Sigortalılık oranlarının gelişimine baktığımızda, belirli bir seviyeye ulaştığını söyleyebiliriz. Elbette bu noktaya gelinmesinde emeği geçen, sektörde görev yapmış tüm yönetici ve çalışanlara da gönülden teşekkür borçluyuz. Nedir bu konu? Şudur: Tarımsal sigorta faaliyetine baktığımızda, hikâyesi 2005 yılına kadar uzanıyor. O döneme kadar özel sektörde çeşitli tarımsal sigortalar mevcuttu, ancak bunlar daha sınırlı teminatlar içeriyordu; dolu, fırtına, yangın gibi. 2005 sonrasında bu kapsam önemli ölçüde genişledi. Peki bu süreçte ne oldu? Hem TARSİM hem sigorta şirketlerimiz, köylere giderek köy kahvehanelerinde, ziraat odalarında, muhtarlarla ve köydeki akil çiftçilerle toplantılar düzenledi. Cuma hutbelerinde, cuma namazlarında bile duyurular yapıldı. Bu iletişim sayesinde TARSİM, tarımın gelişimine ciddi katkı sağladı. Bu temas hâlâ devam ediyor. Tarımın sigorta boyutunu konuştuk. Ama bir de bu faaliyetlerin risklerinin nasıl yönetileceğine bakmamız gerekiyor. Bitkisel ürünler, hayvansal ürünler gibi doğrudan sigorta kapsamına girenlerin yanında, aslında çiftçinin tüm varlığını da sigorta altına almamız gerekiyor.

Son dönemde yaşadıklarımız, bu ihtiyacı bir kez daha ortaya koydu. Bu vesileyle önemli bir başlığa daha değinmek istiyorum, çünkü buradan geri bildirim almak da fayda sağlayabilir. Sigortalılık oranları incelendiğinde, tarım sigortaları iki ana grup teminatla sunuluyor: biri dolu paketi, diğeri don teminatı. Ancak dikkat çeken bir durum var: bugün sigortalı olan çiftçilerin yaklaşık %50'sinde don teminatı bulunmuyor. Bu da demek oluyor ki, sigorta yaptırmış olmasına rağmen

önemli bir kesim hasar durumunda tazminata erişemiyor. Bu tablo karşısında hızlıca aksiyon almamız gerekiyor. Tarımsal faaliyetin sürdürülebilmesi için, çiftçinin en temel ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde; dolu paketi, fırtına, sel ve don gibi tüm riskleri kapsayan teminatların birleştirilmesi gerekiyor. Bu teminatların, sigortacılık yaklaşımıyla ürünün tekrar ekilmesi ve girdi maliyetlerinin karşılanması yönüyle yeniden ele alınması şart. Her ürün için bir “ürün bütçesi” belirlenmeli ve TARSİM üzerinden bu modele uygun bir yapı geliştirilmelidir. Bunu daha anlaşılır hale getirmek için DASK modeline benzetebiliriz. Belli bir limite kadar tüm teminatları karşılayan, bu sınırın üzerindeki kısmı ise çiftçinin tercihiğine göre bırakılan bir sistem oluşturulmalı. Son dönemde yaşanan hasarlar, böyle bir yapıya olan ihtiyacı çok net biçimde ortaya koymuştur. Diğer taraftan, bitkisel ürünlerde çok fazla çeşitlilik var: kuraklık teminatı, ağaç sigortası, ürün sigortaları gibi. Orta vadede bu çeşitliliği tek bir çatı altında toplayarak, tarımsal risklerin daha sade ve anlaşılır biçimde tek bir ürünle transfer edilebileceği bir yapıya geçilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz. Biz grup olarak, sadece tarım sigortası değil, bu ekosistemi etkileyen tüm unsurları sigortalayan bir anlayışla hareket ediyoruz. Tarımsal faaliyeti etkileyen her alanı güvence altına almaya çalışıyoruz. Tarım Kredi Grubu’nun bir şirketi olarak, 300 milyar TL’nin üzerinde teminat sağlıyoruz. Bekir Bey’in de bahsettiği gibi, hasar ödemeleri kapsamında da 1 milyar TL’yi aşan bir katkı sunuyoruz. Özellikle son dönemdeki büyük hasar kapsamında, sadece TARSİM kaynaklı olarak çiftçilerimize 800 milyon TL’lik bir hasar ödemesi yapılacaktır.

Ayrıca, sadece TARSİM ürünlerini sunan bir yapı değiliz. Aynı zamanda bu ürünleri bankalarımız ve acentelerimiz aracılığıyla da çiftçimize ulaştırıyoruz. Hasar gerçekleştiğinde ise, bu ödemelerin reasürans boyutunda yükünü paylaşan bir şirket olarak sistemin içinde yer alıyoruz. Verdiğiniz bu kıymetli fırsat için teşekkür ediyorum. Katkı sunan herkese şükranlarımı sunuyorum, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Celal Toprak: Toplantıya gerçekten yoğun bir ilgi var. Bu hem izlenme rakamlarından görünüyor hem de gelen sorulardan çok net anlaşılıyor.

Katılımcılar birçok soru yazmış. Bunları sizlere iletacağız. Çünkü hem perakendeyi hem de üretimi bilen bir kurum. Bu nedenle oradan da değerli cevaplar gelebileceğini düşünüyorum.

Yetiş Bey'den sahaya dair biraz bilgi alalım. Sahada durum nasıl görünüyor? Bu vesileyle farklı bir bakış açısını da dinlemiş oluruz. Buyurun Yetiş Bey, söz sizde.

Yetiş Aksoy

Salihli Ticaret Borsası Başkanı

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy

İstanbul Ticaret Borsası Başkanım Bülent Kasap, kıymetli başkanlarım, değerli müdürlerim, Hepinizi Salihli'den saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Malumunuz, Salihli Manisa'ya bağlı, tarımla geçimini sağlayan bir ilçemiz. Ancak ne yazık ki yaklaşık 23 yıldır, özellikle hava şartlarının dengesizliği nedeniyle ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Az önce Celal Bey kirazdan bahsetti, bu yıl bölgemizde neredeyse hiç kiraz yok. Bunun temel sebebi dondur; don olayı ciddi zararlar verdi.

Bu toplantıdan önce, Salihli Ticaret Borsası olarak tüm üyelerimize mesaj göndererek TARSİM ile ilgili yaşadıkları sorunları bizimle paylaşmalarını istedik. Gelen geri bildirimlerde genel olarak ortak bir sıkıntı ortaya çıktı. Az önce Bekir Bey'in de değindiği gibi, Faruk Bey'in altını çizdiği gibi, bizler gerçekten üstü açık bir fabrikada üretim yapıyoruz. Girdi maliyetleri çiftçiler adına oldukça yüksek. Ancak bununla birlikte, üreticilerimiz sigorta konusunda da sıkıntı yaşıyor. İlçe Tarım ve İl Tarım Müdürlüklerinden aldığımız verilere göre, iki yıl önce Salihli'deki TARSİM sigortalılık oranı %80'miş. Geçtiğimiz yıl bu oran %70'e düşmüş. Bu yıl ise %50'ye gerilemiş. Yani çiftçimizin yarısı artık sigorta yaptıramıyor. Bu düşüşün nedenlerinden biri de şu: Ziraat Bankası, kredi verirken çiftçiden TARSİM sigortası şartı arıyor.

Ancak üretici, maliyeti düşürmek adına sadece zorunlu olan kısmı sigortalatıyor. Örneğin, don teminatı yaptırmayıp sadece dolu teminatı yaptırıyor. Yani eksik sigortalanıyor ve bu da hasar durumunda tazminata erişimi engelliyor. Bu gerçekten ciddi bir sorun. Bu yük, üreticinin üzerinde fazlasıyla ağır. Eğer buna çözüm üretilmezse, sigortalılık oranları düşmeye devam edecek. Ben şahsen hem çiftçilik yapıyorum hem de ticaretle uğraşıyorum. Bekir Bey de şahittir, yıllardır TARSİM yaptırıyorum. Ama nereye kadar? Son iki yılda hasar aldım. Eğer bu yıl da hasar alırsam, belki gelecek yıl ben de yaptıramayacağım. 200 dönüme yakın arazim var. Bu araziye sigorta yaptırmak, bu primlerle gerçekten çok zor.

Devletimizin, çiftçilerimiz adına bu konuda destek vermesi gerekiyor. Sigorta maliyetlerinin düşürülmesi, teminatların sadeleştirilmesi ve daha erişilebilir hale getirilmesi büyük önem taşıyor. Üreticinin bu yükü tek başına taşıması artık mümkün değil. Benim de bağım var, Bekir Bey de dinledi, durumu yakından biliyor. Ziraat mühendisimizle birlikte durumu değerlendirdik; bağda %100 oranında zarar var. Yeşil aksamdan hiç eser kalmadı. Şimdi ben burada bir işçilik yapmak istedim. Normalde mart ve nisan aylarında yaşanan don olayından sonra, bağda budama yapıp, seneye ürün alınabilecek kalemleri bırakmak gerekiyor.

Bu nedenle TARSİM Bölge Müdürümüzü aradım, durumu izah ettim. Dedim ki: “Sayın Müdürüm, ben şu anda bağımda budama yapacağım. Eğer şimdi budama yapmazsam, seneye ürün alamam. Yusuf Bey de bilir, bizim bölgemizde bağda kalem bırakılır. Bu kalemlerden üzüm sürmesi, filizlenmesi beklenir. Kalemleri kesip seneye hazırlanmak gerekiyor.” Ancak bu noktada müdürlükten gelip denetim yapılması gerekiyor ki, “Evet, burada gerçekten don zararı olmuş, işçilik yapılabilir” denilsin. Bana bu işçiliği yaptırtmadılar. Bu yüzden o alanı “kör” bırakmak zorunda kaldık. Yani müdahale edilmeden, seneye kadar beklemek durumundayız. Halbuki seneye mahsul alabilmek için şu anda kalem bırakmam lazım.

Eğer bu konuda bir çalışma yapılırsa çok memnun olurum. Don hasarı neticesinde çiftçinin bağında yapması gereken işçiliklerin, sigorta sürecinde engellenmemesi gerekir. Çünkü üretici seneye hazırlık yapmak zorunda.

Faruk Bey az önce ifade etti; çiftçiler sigorta yaptırmak istiyor ama yaptıramıyor. Neden? Çünkü özellikle don teminatı diğerlerine göre daha pahalı. Bu da çiftçinin sigortadan uzaklaşmasına neden oluyor. Oysa hava şartları artık her yıl değişiyor. Her yıl yeni bir risk, yeni bir belirsizlik ortaya çıkıyor. Örneğin nisan ayında yağmur yağması gerekirken, eylül ayında yağmur yağıyor. Halbuki eylül ayında biz hasat yapıyoruz. Ağustos sonu-eylül başı gibi yağışların olması bağların kalitesini bozuyor. Bu değişen iklim koşulları karşısında, üreticiyi koruyacak şekilde TARSİM'in de bazı fedakarlıklarda bulunması gerekiyor. Çiftçi artık sigorta yaptıramaz hale geldi. Don, dolu, sel gibi riskler her yıl artıyor ama üreticinin bu risklere karşı kendini koruyacak gücü kalmıyor. Devletimizin ve TARSİM'in bu konuda daha erişilebilir, daha sürdürülebilir çözümler sunması gerekiyor. Toplantınızın hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Celal Toprak: Çok teşekkürler Yetiş Bey. Gerçekten çok değerli ve önemli mesajlar içeren bir konuşmaydı. Şimdi Yusuf Bey'le devam edelim. Ardından da soru-cevap bölümüne geçeceğiz. Yusuf Bey, sizin aktaracaklarınız bu konuşmanın doğal bir devamı niteliğinde olacak. Buyurun, söz sizde.

Yusuf Tüfekçi

Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal
Kalkınma Koop. Başkanı

**Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Koop. Başkanı
Yusuf Tüfekçi**

Öncelikle İstanbul Ticaret Borsamıza, tarımda pek çok konuya temas ettiği için gönülden teşekkür ediyorum. Bizler, Güvenli Gıda Platformu'nun gönüllü üyeleriyiz, bunu özellikle belirtmek isterim. İstanbul Borsası'nın kıymetli Başkanı başta olmak üzere, yönetimine, Celal Bey'e, Elif Hanım'a ve tüm emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Devletimiz çok özel bir sigorta sistemi hazırlamış durumda: TARSİM. Bu sistem, yıllarca Avrupa ülkeleri araştırılarak ve onların modelleri incelenerek oluşturulmuştur. Sayın Genel Müdürümüzün bu sistemin kurulmasında büyük emekleri vardır. Ayrıca Ziraat Mühendisi Tanfer Dinler Bey'in de katkıları çok kıymetlidir. Bu sistemin nasıl hazırlandığını bilen biriyim. Bu kadar titizlikle kurulan bir yapıda elbette eksikler olabilir; onları da kısa kısa dile getireceğim. Ancak bu noktada hem Sayın Genel Müdürümüze hem de bu sigorta sistemini çiftçilerimize sunan tüm ilgililere teşekkür ediyorum.

Kendimi tanıtabak olursam: Sarıgöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi adına konuşuyorum. Ancak yalnızca Sarıgöl değil; Alaşehir, Salihli, Turgutlu ve Manisa Ovası'nda hem üzüm, hem kiraz, hem kayısı, hem de diğer yaş meyve ve sebze üreticilerinin de sesi ola-

rak buradayım. Örneğin, üzümde yaşanan don veya dolu olaylarıyla, kayısıda yaşanan sorunlar birbirinden çok farklıdır. Bunlara da kısaca değineceğim. Sarıgöl'de örtü sistemleri başladı. Küçük bir ilçe olmamıza rağmen dünyaya yaş sofralık üzüm ihraç eden önemli bir merkeziz. Alaşehir'in bir kısmı, Salihli ve diğer ilçelerimiz ise kuru üzüm üretiminde ön planda. Bu bölgelerde don, dolu ve sigortacılıkla ilgili önemli sorunlar yaşanıyor.

Şimdi madde madde açıklayarak devam etmek istiyorum: Çiftçi neden sigorta yaptırıyor? Birincisi, kredi sözleşmeleri kapsamında... Bağ satın alımında, telli terbiye sistemi kurulumunda veya bireysel kredi kullanımında dolu ve don teminatı, ana ve yan teminat olarak zorunlu tutuluyor. Bu sigorta, üreticinin bağına güvence altına alıyor. Sarıgöl, Manisa ya da Türkiye'nin farklı bölgelerindeki yaş meyve-sebze üreticilerinin %70'inden fazlası bu nedenle sigorta yaptırmak zorunda kalıyor. Risk farkındalığı yüksek üretici profili; İkinci olarak; üretici eğer geçmiş yıllarda bulunduğu bölgede don veya dolu yaşandığını biliyorsa, o yıl mutlaka sigorta yaptırıyor. Bilinçli üretici: Üçüncü grup; sigortanın işleyişini bilen, bilinçli bağcı üreticilerdir. Bu grup, gönüllü olarak sigorta yaptırmaktadır. Ortakçı ve kiracılar: Son olarak; ortakçı veya kiracı olarak üretim yapan kişiler, son dönemde yükselen primlere rağmen, mal sahipleriyle anlaşarak sigorta yaptırıyorlar. Buraya kadar her şey güzel. Fakat sigorta yaptırmama nedenlerine de değinmemiz gerekiyor. Fiyatlar genel düzeyindeki artış, tarım ürünlerinin de değerini artırdı. Örneğin, 1 kg üzüm 7-13 TL bandından 25-30 TL'ye kadar yükseldi. Bu durum, sigorta bedellerini de artırdı. İhracata uygun üzümler daha yüksek teminatlarla sigortalanıyor. Bu nedenle 3,5-4 dönümlük bir bağ için sigorta bedeli 40 milyon TL gibi büyük rakamlara ulaşılıyor. Bu, üretici için ciddi bir maliyettir.

Biz hem devletin hem de üreticinin yanındayız. Bu kadar bütçe ayrılmış bir sistemin sürdürülebilir olması ve katkı sunması hepimizin ortak sorumluluğudur. Üretici sigortadan uzaklaşmamalı; ancak bu yüksek maliyetlerle buna imkân da tanınmalı.

Burada prim maliyetlerinin yüksek olması son yıllarda özellikle sigorta sayısının azalmasına sebep olan önemli etkenlerden birisidir. Bir diğer konu diğer katılımcı dostlarımız da anlattılar söylediler, ana teminat olarak görülen; dolu, yangın, heyelan ve sel baskını teminatı ile birlikte dolu ile birlikte don teminatı veriliyor; yani don, tek başına sigortalanmıyor. Oysa bize göre donun tek başına da sigortalanabilmesi gerekir. Örneğin, bağı için örtü sistemi olan üreticilere don teminatı, ayrı olarak verilebilmelidir. Ya da prim miktarı bir miktar artırılarak, isteyen üreticiye don sigortası tek başına sunulmalıdır. Bu bizim sahadaki gözlemimiz ve önerimizdir.

Sigorta yaptırılmamasının bir diğer sebebi ise hasar ödemelerindeki gecikmelerdir. Ayrıca, hasar sonuçlarının üreticiye sadece PDF dosyasıyla bildirilmesi de önemli bir sorundur. Çünkü üreticimizin yaşı ilerlemiş olabilir; telefon kullanabiliyor ama PDF nedir, nasıl açılır bilemeyebilir. Elbette torununa, oğluna, kızına sorarak bilgi almaya çalışıyor ama bizce bu tür önemli bildirimler, poliçeyi düzenleyen acenteler tarafından üretici birebir çağrılarak, yüz yüze yapılmalıdır.

Şunu açıkça belirtmek gerekir ki, insan faktörünün olduğu her yerde hata olabilir. Ancak özellikle eksperler bazı bölgelerde ciddi hatalar yapıyorlar. Yerel örnek vermek istemem ama bize ulaşan taleplerde şu tip durumlar var: Yan yana iki parselde biri %35, diğeri %62 hasarlı olarak raporlanmış. Bu çelişkili sonuçlar doğru ve kabul edilebilir değildir. Eksperlerin ürün bazında (örneğin üzüm, kiraz gibi) ve periyodik aralıklarla eğitim alması gerektiğine inanıyoruz. Hasar ödemelerinin geç yapılması da üreticinin sigortaya olan güvenini zedeliyor. Özellikle Manisa bölgesinde kuru üzüm üretimi yapan üreticilerimiz, Eylül ayında ürününü ya satışa sunuyor ya da depoluyor. Yani Eylül sonunda bağla ilgili ticari faaliyet tamamlanıyor ve yeni sezon için hazırlık başlıyor. Bu nedenle hasar ödemelerinin Eylül ayı sonuna kadar yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Ödemeler geciktiğinde üreticinin motivasyonu azalıyor.

Ayrıca bazı üretici grupları da “Her şey Allah’tandır” diyerek sigorta yaptırmıyor. Beşinci bir grubu da böylece tanımlayabiliriz. Onlar sigortayı kaderle ilişkilendirerek bu hizmetten uzak duruyorlar. Bizim

kooperatifimizde 300'e yakın ortağımız var. Ayrıca, kurucusu olduğum 350 kişilik bir kooperatifçiler platformumuz mevcut. Bu platformdan gelen geri bildirimlere göre, sigorta sisteminin geliştirilmesi ve tarımsal sigortaların yaygınlaştırılması için bazı talepleri madde madde şöyle sıralayabiliriz: Prim miktarlarının düşürülmesi talep ediliyor. Örneğin, üzüm poliçesi hazırlanırken kilogramı 30 TL olan üzüm, 20 TL olarak gösterilirse, yıl içinde fiyatlar yükseldiğinde üretici ciddi zarara uğruyor. Fiyat oluşumları konusunda şeffaflık ve gerçekçi beyan isteniyor. Eğer piyasada yapılmış bir üzüm satış sözleşmesi varsa, bu sözleşme fiyatı baz alınmalı. İl hakem heyetlerinde yapılan başvurular da, çek veya senet gibi belgeler ödeme için gerekçe kabul ediliyor. Aynı şekilde ürün satış sözleşmeleri de geçerli kabul edilmelidir. Ana teminat dışındaki risklerin ayrı ayrı ya da paket halinde sigorta kapsamına alınması isteniyor. Örneğin; dolu, don, fırtına gibi riskler çiftçinin ihtiyacına göre seçmeli ya da toplu teminat şeklinde sunulmalı. Sonuç olarak, üreticinin gerçek ihtiyaçlarına uygun, daha esnek, anlaşılır ve adil bir tarım sigortacılığı sistemi kurulması adına sunduğumuz önerilerin dikkate alınmasını önemsiyoruz.

Ben 15 yıl sigorta acenteliği yaptım. Türkiye'nin nadir kurumsal çiftçilerinden biriyim. Kendi bağım var, ayrıca Kızılay'a ait bağı da işletiyorum. Aynı zamanda Kızılay'ın başkanıyım. Ancak burada da bir sorunla karşı karşıyayız: "Devlet devlete sigorta yapmaz" denilerek Kızılay'ın bağına sigorta yaptıramıyoruz. Bu konu da ayrıca değerlendirilmelidir. Sigorta poliçesi kesilirken ve hasar tespiti yapılırken dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husus var: Çok yıllık bitkiler ile tek yıllık bitkiler arasında verim, üretim ve fiyatlandırma bakımından ciddi farklar vardır. Bu nedenle çok yıllık bitkiler için özel hassasiyet gösterilmelidir. Örneğin, bir bağda don olayı yaşandıysa, bu bağda onarıcı tarım uygulamaları yapılması gerekir. Çünkü çok yıllık bitkilerde bir yıl meydana gelen zarar, bir sonraki yıla da yansımaktadır. Ancak sigorta sistemi şu anda yalnızca hasarın olduğu yıllı ilgileniyor. Oysa eksperlerin, don olayından sonraki kısa sürede, ziraat mühendisleri eşliğinde ilk hasar tespitini yapması, ardından üreticiye onarıcı tarım önerisinde bulunması gerekmektedir. Bu onarıcı tarım sürecinde üreticinin yaptığı işlemler, bölgedeki zirai ilaç bayilerinden tespit edilmeli,

hangi ürünlerin kullanıldığı belgelenmelidir. Nasıl ki araç sigortalarında “pert” kavramı varsa, tarım sigortalarında da benzeri bir sistem geliştirilebilir. Örneğin, don olayından sonra bağda %20-%30 oranında yeni gözler oluşmuşsa ve bu gözlerden kısmen meyve alınmışsa, bu durum hasar tespitinde dikkate alınarak ödeme miktarı buna göre belirlenmelidir.

Eksper eğitimleri konusunda da önemli bir noktaya dikkat çekmek istiyorum: Eksperler genel değil, ürün bazlı eğitilmelidir. Yani bir eksper yalnızca üzüme, diğeri yalnızca zeytine bakmalı. Elbette bu şekilde çalışan uzmanlar var, ancak periyodik eğitimlerle sistemin geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Daha önce de ifade ettiğim gibi, hasar ödemeleri Eylül ayına kadar çekilmelidir. Çünkü üzüm üreticisi için ticari faaliyet Eylül sonunda biter, Ekim ayı itibarıyla yeni sezona hazırlanır. Ayrıca “yeşil aksam yoktur” şeklinde düzenlenen bazı raporlar üreticiyi mağdur etmektedir. Çünkü yeşil aksam görünmese bile yeniden gözler doğabilir ve cüzi miktarda ürün elde edilebilir. Bu nedenle özellikle bağcılıkta hasar tespit süreci 2-3 aşamalı olması ve üreticinin mağduriyeti önlenmelidir. Prim indirimi yapılması, devlet desteğinin artırılması, dolu ve don teminatlarının birlikte ve doğru şekilde yapılandırılması önerilerimiz arasındadır. Konuşmamı sonlandırmadan önce önemli bir öneride bulunmak istiyorum: Biz kendimizi hem devletin hem de üreticinin yerine koyarak şu soruyu soruyoruz: Devletin tarım sigortaları havuzuna aktardığı kaynak kimin parası? Elbette milletin, çiftçinin parası... O zaman bu kaynağı sadece hasar ödemelerinde kullanmak yerine, önleyici yatırımlar için de kullanmak gerekmez mi?

Örneğin, her yıl dolu zararları için milyonlarca TL ödeme yapılıyor. Bu paranın bir bölümüyle örtü sistemlerinin yaygınlaştırılması sağlanabilir. TARSİM’in desteklediği miktarlarla 5 yıllık örtü sistemleri kurulsaydı, bugün kaç dönüm bağı koruma altına alabilirdik? Bu ciddi bir şekilde çalışılmalı. Artık örtü olmadan bağcılığın sürdürülebilir olmadığına inanıyoruz. Bize bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Üzüm Ovası’ndan, Manisa Ovası’ndan sizlere selam ve saygılarımı gönderiyorum.

SORU - CEVAP

Celal Toprak: En çok Faruk Bey'e soru gelmiş. "Neden Faruk Bey'in sigorta şirketini tercih edelim?", "Farkı ne?" şeklinde sorular geliyor.

Faruk Gökçen: Tarımı konuşurken kendi şirketimizden doğrudan bahsetmek istemedim. Ancak konunun önemi açısından birkaç hususu paylaşmak istiyorum. Tarım sigortaları çok özel ve karmaşık bir alan. Az önce başkanlarımız üzümünden, asmadan, asmanın tekrar yetiştirebilmesi için yapılması gereken işçilikten, yeşillenmesinden ve birçok detaydan söz etti. Bunları dinlerken aklıma şu geldi: Örneğin bir inşaat mühendisi, her türlü inşaatı yapma ruhsatına sahiptir. Ancak tarım böyle değil. Eğer üzümünden bahsediyorsak o ürünü iyi bilmek gerekiyor. Kayısıdan bahsediyorsak yine başka bir bilgiye, başka bir uzmanlığa ihtiyaç duyuluyor. Fındık içinse bambaşka bir bilgi birikimi gerekiyor.

Her tarımsal ürünün yetiştirme süreci farklı. Ürünün gelişim aşamaları, hasada kadar geçirdiği evreler, uygulanacak tarımsal teknikler ürünün ürüne değişiyor. Örneğin bir dönemde verilen gübre bir ürün için verim artırıcı olurken, başka bir ürün için olumsuz sonuçlara yol açabiliyor. Bu nedenle tarımın bilgisini çok iyi bilmek gerekiyor.

Şirket olarak biz bu konuda önemli bir hassasiyet gösteriyoruz. Türkiye genelinde 10 bölgemiz var, ayrıca Tarım Kredi ile birlikte toplamda 28 bölgede faaliyet yürütüyoruz. Bu bölgelerde yalnızca tarım sigortasıyla ilgilenen ziraat mühendislerimiz görev yapıyor. Bu arkadaşlarımız ya kendisi çiftçilik yapmış, ya bu alanın akademik eğitimini almış kişiler. Sahada aktif olarak çalışıyor, sigorta sürecini doğrudan yürütüyorlar. Bu hizmeti verirken şirket olarak tarım sigortasından elde edeceğimiz gelirden çok, bu işin doğru yapılmasına ve sahada bulunmaya önem veriyoruz. Her bir temsilcimiz, görevli olduğu ilçeye en az üç ayda bir kez gitmek zorunda. Bu düzenli ziyaretler sürecin en kritik noktalarından biri.

Şimdi izninizle biraz daha geniş bir perspektifle, çok önemli gördüğüm bir noktaya değinmek istiyorum. Sayın başkanlarımız sigortalılık oranlarının neden düştüğünü ifade ettiler. Örneğin bazı bölgelerde oranlar %80'lerden %60'lara düşmüş. Bunun temel nedenlerinden biri prim yükü. Don ve dolu teminatları birlikte sunulunca, bu sigorta ürünleri yangın ya da araç kasko sigortalarına göre oldukça maliyetli hale geliyor. Bu da çiftçiyi zor durumda bırakabiliyor. Ancak şunu unutmamamız gerekiyor: Don ve dolu teminatlarını birbirinden ayırmak doğru değil. Çünkü her yıl don ya da dolu bir yerde oluyor. Bu da üretici için “küçük kıyamet” anlamına geliyor. Nasrettin Hoca'nın fıkrasındaki gibi: “Küçük kıyamet mi, büyük kıyamet mi?” Üretici için bu olayın etkisi çok büyük. Tüm varlığını, gelirini bir anda kaybedebiliyor. İşte bu yüzden tarım sigortasında minimum düzeyde, standart bir paket olmalı. Bu paket üreticinin temel gelirini güvence altına almalı, onu ertesi yıl yeniden üretim yapmaya motive etmelidir.

Bu standart paket, tüm temel riskleri don, dolu, fırtına, sel vb. kapsamalı; daha yüksek teminat isteyen üretici için ise ek poliçeler, tercihe bağlı olarak sunulmalı. Böylece daha geniş kitlelere ulaşılabilir, sigorta fiyatları da daha ulaşılabilir hale gelebilir. Aksi halde şu an yaşanan sorunlar devam eder. Üretici, prim maliyetinden kaçmak için yalnızca dolu yaptırır, donu ihmal eder ya da hiç sigorta yaptırmaz. Bu davranış biçimi de sektörün sürdürülebilirliğini olumsuz etkiler. İkinci yıldan sonra, üçüncü ve dördüncü yıllarda bazı bölgelerimizde sizlerin sahada çok daha fazlasını tecrübe ettiğiniz üzere, her yıl dolu hasarı meydana geliyor. Radyolarda da görüyoruz; bazı bölgeler don olaylarını sürekli yaşıyor. Bu durum, bulunduğu iklim, coğrafya ve “klima etkisi” olarak adlandırılan sebeplerden dolayı gerçekleşiyor. Bu nedenle ürünler yaygın olarak yetiştirilemiyor. Genişleme olmayınca da, örneğin son olarak 2014 yılında yaşanan büyük don hasarını düşündüğümüzde, bir üretici 10 yıl boyunca genel anlamda büyük bir hasar yaşamadığında ve prim ödemesi önemli bir motivasyon unsuru haline geldiğinde, dolu primine kıyasla %60-70 daha fazla ilave prim yükü getiren bu tercihi yapmıyor; bu nedenle tercih sınırlı kalıyor.

Ancak prime baktığımızda az önce de ifade edildi hem bizim hem de Bakanlığa ilettiğimiz çalışmalarda en yüksek prim oranlarının ürün

bazında kayısı ve üzümde olduğu görülüyor. Özellikle çiftçinin ödeyeceği prim tutarından bahsediyorum. Üzümde ise, daha önce hiç hasar yaşamamış ya da indirim almamış bir üretici için standart prim oranı %5-6 seviyelerinde uygulanıyor.

Peki, nelere dikkat etmeliyiz? Ürünü sigortalattığımız dönem, hasar ihbarını yaptığımız zaman, ürün bedeli, ürün çeşidi ve rakımı gibi unsurlar teminat kapsamını etkileyebilir. Bunların hepsi önemli kriterler. Biz diyoruz ki bir öneri olarak ifade ediyoruz ve bu konuda tartışılmasını istiyoruz. Çiftçi tüm bu detaylara dikkat etmek zorunda kalmasın. Öyle bir ürün tasarlayalım ki çiftçiye bu detaylarla yormasın. Temel olarak sigorta ürünü şu sorulara cevap versin: Doluya, dona, kuraklığa karşı teminat alayım mı? Az önce çok önemli bir noktaya da değinildi, notlarım arasında yer aldı: Başkanımız çok güzel bir şey söyledi. “Ürün hasar gördü, ağaç da hasar gördü. Meyve hasar gördü, bu yıl tazminatını aldı. Peki, bir sonraki yıl o bağ çalışmayacak mı?” Bu bağda çiftçilik yapan vatandaşımızın faaliyetini sürdürebilmesi için ona bir destek sunmamız gerekiyor. Bu da, söz konusu riski transfer edebileceği sigortacılık paketiyle mümkün. Yeni dünya düzeni, yeni dönem bize bu ihtiyaçları öğretiyor. Gerçekten çok gelişmiş bir TARSİM sistemimiz var. Ancak bu yeni gelişmeler ve yalnızca tarımsal doğal riskler değil, aynı zamanda savaş gibi bölgesel riskleri de göz önüne alarak yeni bir tasarım yapmamız gerektiğini düşünüyoruz. Biz bu konuda somut bir öneri sunuyoruz: Çiftçiye birçok farklı ürün sunmak yerine, tek ve kapsamlı bir ürün sunalım. Bu önerimizin tartışılmasını istiyoruz. Elbette eksik kalan veya atladığımız noktalar olabilir. Ancak genel olarak bu perspektiften tarıma bakmalıyız diyoruz.

Celal Toprak: Çok teşekkürler, cevaplar gayet açık ve netti, ağzınıza sağlık. Ben bile açıkçası anladım; çünkü bu konu genelde karmaşık gibi geliyor. Biz de bu alanda yavaş yavaş bilgi sahibi olmaya başlıyoruz ve daha yakından ilgilenmemiz gerektiğini düşünüyorum. Konu gündemdeyken, Ertuğrul Bey’e de söz vermek gerekir diye düşünüyorum. Kendisi Tarsim Genel Müdür Yardımcısı. O da bize bu konuyla ilgili özet bilgiler aktarırsa çok memnun oluruz. Buyurun efendim.

TARSİM Genel Müdür Yardımcısı Ertuğrul Çelik: Merhabalar diliyorum. İzniniz olursa söylenen bazı noktalarla ilgili birkaç açıklama yapmanın faydalı olacağını düşünüyorum. Öncelikle, Yetiş Bey'in söylediği 32 dekada 1.600.000 TL'lik prim konusu... Bu rakam oldukça yüksek ve muhtemelen bir hesaplama hatası vardır. 32 dekarlık bir bağda sigorta bedeli belki 1.600.000 TL olabilir; ancak burada bahsedilen tutarın prim değil, sigorta bedeli olduğu kanaatindeyim. Özellikle bağ ürünü için konuşuyorsak, dolu ve don teminatlarını birlikte düşündüğümüzde üreticinin ödeyeceği prim, genellikle sigorta bedelinin %6-8'i civarındadır. Bu kapsamda örnek vermek gerekirse: Bir dekarlık bir bağ için sigorta bedeliniz ortalama 76.000 TL ise, dolu artı don teminatı dahil üretici olarak ödediğiniz prim yaklaşık 4.200 TL civarında olur. Peki prim ne zaman artar? Sadece şu durumda: Eğer bağınız üst üste 3, 4 ya da 5 yıl boyunca sürekli hasar alıyorsa, tüm sigorta branşlarında olduğu gibi burada da bir "sürprim" uygulanır. Çünkü siz, diğer üreticilere kıyasla daha fazla hasar alan bir bölgedesinizdir ve bu durum sistemin dengeye oturması için gereklidir. Onun dışında, 32 dekarlık bir bağ için 1.600.000 TL'lik bir prim varsa, bu oldukça uç bir örnek olur. Eğer böyle bir poliçe varsa, lütfen poliçe numarasını bizimle paylaşın, inceleyelim.

Kredi kullanımıyla ilgili de bir açıklama yapayım. Kredi kullanımı sigorta için yapılan bir destek değildir; tam tersine, kredi kullanan üreticilere yönelik uygulanan bir sistemdir. Bu uygulama 2012-2013 yıllarında yaygınlaşmıştır. Ancak 2012-2013'ten önce de Manisa'da sigortalılık oranı %40-50 seviyelerindeydi. Yani sigortalılık sadece kredi kullanımına bağlı olarak oluşmadı. Net veriler vermek gerekirse: Bugün mevcut poliçelerde kredi kullanım oranı genelde %40 ile %50 arasında değişiyor. Örneğin Salihli'de bu oran 2 yıl önce %70-80 civarındaydı, ancak sonra düştü. Bahsedilen çok yüksek oranlar (örneğin %80 gibi) büyük ihtimalle yanlış ifade edilmiş olabilir. Son 10 yılı baktığımızda Manisa genelinde ve ilçelerinde krediyle ilişkili sigortalılık oranı %45-55 arasında dalgalanmaktadır. Bu yıl da bu oran %52-54 seviyelerindedir. Yani genel olarak Manisa'da poliçe üretiminde ya da sayısında ciddi bir düşüş yoktur.

“Don teminatı tek başına verilebilir mi?” sorusuna gelirsek, evet verilebilir. Sigortacılıkta her teminat verilebilir çünkü bu işin temeli matematik ve risk hesaplamasına dayanır. Ancak özellikle don teminatı tek başına verildiğinde prim maliyetleri ciddi oranda artar. Bu da üreticilerin sigorta yaptıрма oranını düşürür. Bu yüzden biz don teminatını, dolu teminatıyla birlikte bir paket olarak sunuyoruz. Bu hem daha sürdürülebilir oluyor hem de üretici açısından daha ulaşılabilir fiyatlar ortaya çıkıyor. Hatta daha da ileri gidecek olursak, toplam prim üretimi en çok buğday ve arpa grubundan elde edilir. Bu gruptan elde edilen prim ve hasar dengesi çok daha verimlidir. Bu denge sayesinde meyve grubu ürünlerde daha uygun primlerle poliçeler düzenlenebilir. Eğer bu sistem ayrıştırılırsa, meyve gruplarında ödenecek prim çok daha yüksek olur. Çünkü bu sistemin temeli şudur: Topladığınız prim kadar hasar ödeyebilirsiniz. Başka bir gelir ya da kaynak bulunmamaktadır.

“Hasar ödemeleri geç yapılıyor” konusunda ise burada da sistem net şekilde çalışıyor. Her poliçeyi yaptıran üretici, ürününün hasat tarihini kendisi beyan eder. Sistem içerisinde şu şekilde bir soru vardır: “Hasadınızı ne zaman yapacaksınız?” Örneğin, dağlık alandaki bir üzüm üreticisi, ister sofralık ister kurutmalık üzüm olsun, ürününü 25 Ağustos’ta hasat edeceğini beyan etmişse, poliçesi 31 Ağustos’ta sona erer. Dolayısıyla eylül ayında tazminat ödemesi yapılır. Üretici eylül ayında tazminatını alırken, prim ödemesini ise ekim ayında yapar. Yani sistemde prim ödemesi, tazminat ödemesinden bir ay sonradır. Bu da sistemin üretici lehine işlediğini gösteren bir detaydır. Öncelikle, üretici poliçe bitiş tarihi veya hasat tarihi olarak 25 Eylül gibi bir tarihi belirlerse, tazminatını Ekim ayında alır. Yani burada belirleyici olan TARSİM değil, üreticinin kendisidir. Üreticiler genellikle şu yaklaşımla hareket eder: “Primimi ne kadar geç ödersem o kadar iyi.” Bu yüzden poliçelerini mümkün olan en son tarihe kadar yaptırmak isterler. Ancak bu tarihi kendileri öne çekerse, tazminat süreci de daha erkene çekilebilir. Örneğin, poliçeniz 30 veya 31 Ağustos’ta biterse, tazminatınızı Eylül ayı içerisinde almanız mümkündür.

Bir diğer önemli nokta, yan yana iki parseldeki hasar oranlarının farklı olmasıdır. Bu, sigorta sisteminin doğasında vardır. Özellikle dolu ya-

ğışı gibi lokal doğa olaylarında bir parselin diğerinden yalnızca 2 metre yukarıda olması, kuzeye ya da güneye bakması, tepe ya da yamaç konumunda olması gibi durumlar, riskleri tamamen değiştirir. Ayrıca budama şekli, çeşidi, kullanılan ilaçlar gibi üretim uygulamaları da farklı olabilir. Dolayısıyla aynı lokasyonda bile olsa hasar oranlarının farklı çıkması son derece doğaldır. Ekspertiz konusuna gelirsek, ekspertizimizin tamamı ziraat mühendisi veya teknikeridir. Önce sınava girerler, başarılı olanlar eğitim alır ve ardından ekspertiz olarak atanırlar. Eskiden Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı olan, şimdi DDEKA (Doğal Afet Sigortaları Kurumu) bünyesindeki levhaya kayıtlı kişilerdir. Yani elementer branşla tarım branşı ekspertizleri arasında usulen hiçbir fark yoktur. Ekspertizler tamamen kendi bilgi ve deneyimlerine dayanarak, teknik esaslara uygun şekilde değerlendirme yaparlar.

Tarım ekspertizliği 18-19 yıldır kesintisiz olarak uygulanıyor ve bu süreçte ekspertizler hem bilgi hem teknoloji açısından ciddi anlamda gelişti. Birçok ürün dalında uzmanlaşmışlardır. Ayrıca her yıl birden fazla eğitim ve yeniden eğitim programları da yapılmaktadır. Elbette gönül ister ki örneğin sadece üzüm için 500 ekspertizimiz olsun; ama ne yazık ki her zaman bu sayıya ulaşmak mümkün olmayabiliyor. Bağcılıkla ilgili özel bir durumu da açıklamak isterim. Üzüm bağlarında özellikle don hasarı sonrası “yan gözlerin” veya “yan sürgülerin” yeniden uyanması gibi bir gelişme söz konusu olabilir. Bu nedenle, ilk don sonrası gidildiğinde bağda tüm gözler %100 zarar görmüş olsa bile hemen kesin ekspertiz yapılmaz. Çünkü bağın bu kendine özgü özelliği nedeniyle, gelişmenin nasıl ilerleyeceği beklenir. Bu nedenle önce geçici ekspertiz yapılır, ardından hasat zamanı geldiğinde kesin ekspertiz tamamlanır ve verim tespitiyle birlikte hasar oranı belirlenerek süreç sonlandırılır.

Hasar sonuçlarının iletimi konusuna da değinmek gerekir. Üreticiye SMS gönderilir, ancak bu SMS içerisinde sadece temel bilgi yer alır. SMS ile birlikte bir link de gönderilir. Bu linkin içinde: Hasar tespit sonucu, Verim tespiti, Arazide yapılan işlemler, İtiraz hakkı ve süreci, Ne yapılması gerektiğine dair yönlendirmeler yer alır. Tüm bu bilgiler, SMS'in karakter sınırını çok fazla aşmaktadır. Bazen bu bilgiler tek seferde gönderilirse 70-80 SMS'e karşılık gelebilir. Özellikle çok sayıda

poliçesi olan işletmelerde (örneğin 600'ü aşkın poliçesi olan bir üretici) bu, büyük bir bilgi ve iletişim yükü doğurur. Bu yüzden sistem, hem okunabilirliği hem de takip kolaylığını sağlamak amacıyla SMS + link formatını tercih etmektedir.

Bu hususları açıklamak istedim. Başka sorularınız veya üzerinde durmak istediğiniz konular varsa memnuniyetle yardımcı olmaya devam ederim.

Celal Toprak: Çok teşekkürler. Her zaman olduğu gibi izleyicilere de duyurmuş olayım: Bu yayını farklı platformlarda paylaşacağız, bilgilendirmeyi geniş kitlelere ulaştıracacağız. Ayrıca gelen bazı soruları da Elif Hanım, ilgili isimlere iletecek. Toplantımız devam edecek, burada bitmeyecek. Ben son sözü Bülent Bey'e vereceğim ama öncesinde Bülent Bey'in bir sorusu var.

Ahmet Bülent Kasap: Celal Bey, aslında soru bana ait değil; bu, çiftçilerimizin ortak sorusu. Biliyorsunuz, ben aynı zamanda Salihli'de çiftçilik yapıyorum. Yetiş Bey'le birlikte bu işi sürdürüyoruz. Bu programı yapacağımız zaman çiftçilerimizden ortak bir talep geldi. TARSİM sigortası aslında birçok çiftçimizin yaptırmak istediği bir şey. Sayın Genel Müdürümüz Faruk Bey ve diğer katılımcılar konuyu tüm yönleriyle anlattılar. Ancak özellikle eksperler konusunda ciddi bir mağduriyet söz konusu.

Ortak sıkıntımız, eksperlerin olaylara yaklaşımıyla ilgili. Örneğin, bahçelerin verim hesabı yapılırken elimizde bir tablo oluyor ve o tabloya göre diyelim ki 3 yaşındaki badem ağacı şu kadar verim verir deniyor. Ama gerçekte bahçe bu verimi vermediğinde, gelip yerinde bakılması isteniyor. Fakat o zaman da eksperleri bulamıyoruz. Eksper gelmeyince, çiftçi yalnızca ödediği primle baş başa kalıyor. Size örnek vereyim: Sigorta yapılırken bu bahçeden ağaç başına 5 kilo ürün alınır deniyor. Ama gerçek hasatta bu miktar 1 kiloya düşüyor ve bu durumda eksper gelip durumu yerinde tespit etmiyor. Sonuçta, çiftçi hem ürün alamıyor hem de ödediği primle ortada kalıyor. Bu durum, çiftçileri TARSİM sigortasından uzaklaştırıyor.

Ertuğrul Çelik: Bülent Bey'in sorusuna istinaden, poliçe hazırlanırken izlenen süreci kısaca şöyle özetleyeyim: Üretici, öncelikle kendi

bağıyla ilgili bilgileri verir. Örneğin, “Bağımda şu kadar omca var,” der. Ardından, sistemde tanımlı olan verim aralığından bir değer seçer. Mesela, omca başına 20 ila 30 kilo aralığında bir değer vardır; üretici bu aralıktan birini seçer. Aynı şekilde, üzümünü kaç liradan satacağını da sistemdeki 10 ila 15 TL gibi örnek fiyat aralıklarından belirler. (Rakamlar örnek olarak verilmiştir, yanlış anlaşılmasın.) Bu seçimler yapıldıktan sonra poliçe tanzim edilir. Ancak üretici, seçilen bu değerlerde bir güncelleme gerektiğini düşünüyorsa örneğin, “Ben bağıma bu yıl çok iyi baktım, verim 20 değil 25 kilo olacak” diyorsa, sistem üzerinden verim tespiti talebi girer. Bu çok önemli: Bu talep bir telefonla değil, sistem üzerinden resmi olarak yapılır. Talep sisteme düştüğü andan itibaren, sorumluluk artık bize geçer. Yani eksperin gelip gelmemesi, sürecin devamı tamamen bizim görevimiz haline gelir.

Uygun tarihte, uygun eksper göndererek bu talebi yerinde değerlendiriyoruz. Hatta bunu ada-parcel bazında, poliçe özelinde yapıyoruz. Örneğin, siz 24 kilo talep ettiniz, biz geldik baktık, 25 kilo uygun dedik, o zaman poliçenizi 20 kilodan 25 kiloya çıkarıyoruz. Aynı süreç fiyat güncellemesi için de geçerli. Örneğin, poliçede 12 TL belirlediniz ama siz bu yıl özel bir ürün üretiyorsunuz ya da geçen yıl bu ürünü daha yüksek fiyata sattınız. Bu durumda, somut bir satış belgesiyle başvurduğunuzda, biz poliçedeki fiyatınızı da örneğin 12 TL’den 16 TL’ye çıkarabiliyoruz. Tüm bu güncellemeler sistem üzerinden ve parsel bazında yapılabilir. Yeter ki üretici bu talebi sisteme iletir. En kolay yolu da poliçeyi tanzim eden acenteye başvurarak, “Ben verimi/fiyatı güncellemek istiyorum” demesidir. Talep sisteme girildiği andan itibaren tüm sorumluluk bize aittir. Eğer biz bu talebi alıp eksper yönlendirmezsek, o zaman sorumluluk tamamen bizimdir.

Celal Toprak: Teşekkür ediyorum. Yetiş Bey, söz istedi ekleyecekleri var. Buyurun

Yetiş Aksoy: TARSİM’le ilgili bilgilendirmeleri biz daha önce de yaptık, burada TARSİM’e dair toplantılar düzenledik. Ancak Ertuğrul Bey’in şu ifadesine katılmadığımı belirtmek isterim: 32 dönümlük bir arazide üretim yapan bir kişiyi sizinle birebir görüştürebilirim. Bu kişi, 4 yıl üst üste hasar almış olmasına rağmen, bu yıl sigorta yaptırmadı.

Üstelik bu kişi, benim borsamın meclis üyesi. Ayrıca, bu yıl tazminat oranının %70'ten %50'ye düştüğünü de size net bir şekilde belgeleriyle ispatlayabilirim.

Celal Toprak: Çok teşekkürler. Bu konuları daha sağlıklı konuşabilmek adına, fiziki toplantıyı gündeme getirdim. Yüz yüze bir araya geldiğimizde birbirimizi daha iyi anlayacağımıza inanıyorum. Misafir etmekten de memnuniyet duyarız. Önerinizi kabul ettik. Belki önce Manisa özelinde bir toplantı, ardından daha geniş katılımlı bir buluşmayla konuyu derinleştirebiliriz. Yine İstanbul Ticaret Borsası, Borsa Meydanında gündemi belirleyerek çok önemli bir konuyu masaya yatırmış oldu. Bu anlamda, sevgili Bülent Kasap Başkanına, Ali Kopuz Başkanına ve tüm yönetim kurulu üyelerine çok teşekkür ederim. Gerçekten çok doğru bir şekilde ilerliyorlar. Kapanış için sözü Ahmet Bülent Kasap'a bırakıyorum. Buyurun efendim.

Ahmet Bülent Kasap: Değerli konuklarımız, İstanbul Ticaret Borsası adına; Kıymetli katılımlarından dolayı tüm konuşmacılarımıza ve izleyenlere ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli konuşmacılar, ülkemizdeki tarım sigortacılığı meselesini çok yönlü olarak ele alarak, sorunları ve çözüm önerilerini bizlerle paylaştılar.

Çok değerli bilgiler verdiler. Her toplantı sonrası yaptığımız gibi toplantının çıktılarını,

- Rapor haline getirip ilgili makamlara iletecek,
- Konuşulanları hem basılı, hem de e-kitap olarak yayınlayacağız.
- Ayrıca toplantı videosunu YouTube kanalımıza yükleyeceğiz.

Böylece hem daha fazla kişiye ulaşmayı hem de tarihe not düşmeyi hedefliyoruz.

Basının da katıldığı bu toplantıların sonuçları kamuoyu ile paylaşıldıkça ortak akıl ile üretilmiş çözüm önerilerinin, sorunların ortadan kaldırılması için destek olacağını umuyoruz. Toplantının arka planında emeği geçenlere de şükranlarımı sunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BASIN YANSIMALARI

Yeni Şafak

ÜRETİCİLERE GÜVEN VEREN STRATEJİK BİR ARAÇ

● Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Tarım sigortası, yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Tarım sigortası çiftçinin kalkanağı

İstanbul Ticaret Borsası'nın (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği 'Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor' toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı. Toplantıda konuşan İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kırsal refahını temin eden temel aktör olduğunu söyledi.

Kasap, "Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üreticimizin alın terini güvence altına alan bir kalkandır. Artan iklim

riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" ifadelerini kullandı.

Ahmet Bülent Kasap

GIDA GÜVENLİĞİ İÇİN ÖNEMLİ

TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü de

tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvencesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini kaydetti. Engürülü, şunları söyledi: "Kamu destekli TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üretilmeye güvence sağlayan en modern ve etkili modeldir."

Hürses

İSTİB'de tarım sigortacılığı ele alındı

İSTİB Meclis Başkanı Kasap, "Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" dedi.

İstanbul Ticaret Borsası'nın (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği 'Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor' toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı.

İSTİB'den yapılan açıklamada, çevrim içi görüşmelerin toplantıda tarım sigortası yapan (çiftçi) sayıdaki değişimin en önemli nedenlerinin yüksek primler, geçiken hasar ödemeleri ve ekspertiz sorunları olduğu belirtildi.

Toplantıda, İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Tarım Sigortaları Havuz (TARSİM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen, Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy ve Sargöl Üretim Üreticileri Tarmasal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci katıldı.

Açılışta konuşan İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kırsal refahını temin eden temel aktör olduğunu belirtti.

"Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üreticimizin alın terini güvence altına alan bir kalkandır."

Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" ifadelerini kullandı. TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü de tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvencesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini kaydetti.

"Tarmada sürdürülebilirlik, sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliğini meşuresidir. Özellikle suvarılar, kırırlar ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üreticinin korunması bir zorunluluktur."

İSTİB Meclis Başkanı Kasap, "Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" dedi.

"Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti.

Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yeter Aksoy, tarım sigortalarda sahada yapılan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşmasına dikkati çekerek, "Üreticimizin tamamen istediği şekilde, doğrudan iklim risklerine açık bir üretim alanıdır. Sigorta sistemi, artan riskler karşısında üreticinin güvence sağlanmasını en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yaptı.

Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirtti. "Bu nedenle üretim dalgalanması ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarım dinamiklerine uygun olarak oluşturulması riskleri veriminde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir."

Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapar. Dolayısıyla bu sektörün gelişmesi sürdürülebilirliği olan için riskleri doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır."

Analiz

Çiftçinin sigorta sorunları masada

İSTİB'in "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında bu ay tarım sigortacılığı masaya yatırıldı. İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmaların tarım sigortacılığının önemini artırdığını vurguladı. Toplantıda, sigorta yaptıran çiftçi sayısında ki düşüşün başlıca nedenleri olarak yüksek primler, hasar ödemelerindeki gecikmeler ve ekspertiz sorunları öne çıktı.

TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi Bekir Engürü, sürdürülebilirlik açısından kritik bir terek, kamu desteğinin modern ve doğruyu söyledi. İ sigorta policereleri rektğine dikkat çekti. Berekat Sigort Faruk Gökçen ise

lere açık bir üretim alanı olduğunu, sigorta sisteminin de bu riskleri gerçekçi şekilde yönetmesi gerektiğini ifade etti. Gökçen, tarım sigortasının sadece zararları karşılamakla kalmayıp üreticinin geleceğe güvenle bakmasını sağlayan stratejik bir araç olduğunu belirtti.

Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy, küçük üreticilerin yüksek primler nedeniyle sigorta sisteminden uzaklaştığını, TARSİM sigortası yaptıran çiftçi oranının yüzde 70-80'lerden yüzde 50 seviyelerine gerilediğini aktardı. Bu durumun

AKSAM

TARIM SİGORTASININ ÖNEMİ ARTIYOR

İSTANBUL Ticaret Borsası'nın düzenlediği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında tarım sigortacılığı masaya yatırıldı. Toplantıda konuşan İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kuralı refahını temin eden temel aktör olduğunu değinirken, "Bu hayvansal sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada, tarım sigortacılığı, üreticimizin alan terisi güvence alına alan bir kalkandır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" dedi.

TARSİM Tarım Sigortalıları Genel Mü-

dürü Bekir Engürü, bu tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvenliğinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini belirterek "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği meselesidir. Özellikle savaşlar, krizler ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üretimin korunması her zammından daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üreticije güvence sağlayan en modern ve etkili modeldi" dedi.

SonDakika.com

Tarım Sigortacılığı Toplantısı Sonuçları

İSTİB toplantısında tarım sigortası sorunları ve çiftçi sayısındaki düşüş ele alındı.

İstanbul Ticaret Borsasının (İSTİB) her ay gerçekleştirildiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı. İSTİB'de yapılan açıklamada, çevrim içi gerçekleştirilen toplantıda tarım sigortası yapan çiftçi sayısındaki düşüşün en önemli nedenlerinin yüksek primler, geçiken hasar ödemeleri ve ekspertiz sorunları olduğu aktarıldı. Toplantıya, İSTİB Medis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Tarım Sigortalıları Havuzu (TARSİM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuzu İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökgen, Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy ve Sangılı Üretim Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci katıldı. Açıklamada toplantıdaki konuşmasına yer verilen İSTİB Medis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kuralı refahını temin eden temel aktör olduğunu belirterek, "Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üretiminizin alın terini güvence altına alan bir kalkandır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor." ifadelerini kullandı. TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuzu İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü de tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvenesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini kaydederek, "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği meselesidir. Özellikle savadlar, kırlar ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üretimin korunması her zamankinden daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üreticiye güvene sağlayan en modern ve etkili modeldir." değerlendirmesini yaptı. Çiftiğin rastgele değil, bir işletme gibi profesyonelleşmesi gerektiğine dikkat çeken Engürülü, "Çiftiğin aldığı polisyi detaylıca okuyup anlamalı. Daha önce yaşamamış doğa olayları da başımıza geliyor ve onlarla ilgili bilimsel gelişmeler yapıp mevzuatımızı sürekli günceliyoruz." ifadelerini kullandı. "Risklerin doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor" belirten Gökgen de tarımın üzücü apık bir fabrika gibi olduğunu belirterek, şöyle dedi: doğaya bağımlı ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarımın olası riskleri yerinde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir. Çünkü üretici yatırım yapıyor. Dolayısıyla bu sektörde gelirin sürdürülebilir olması için riskler büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılaya zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araç. Başkan Yetiş Aksoy, tarım sigortasında zahada yaşanan sorunları ve k uzaklaştığını dikkat çekerek, "Üretimimizi tamamen üzücü apık, doğrudan iklim riski maliyetlerimiz zaten çok yüksek buna bir de sigorta primleri eklendiğinde çifti bundan iki yıl önce üreticilerimizin yüzde 70-80'i TARSİM sigortası yaptığını seviyelerine gerilemiş durumda. Özellikle küçük üreticiler sigorta yapmıyor ve sektördeki kırılganlığı artırıyor." değerlendirmesinde bulundu. Sangılı Üretim Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci ise hasar ödemelerindeki gecikmelerin sig azaltmasına neden olduğunu belirterek, şunları kaydetti:

Borsa Meydanında Tarım Sigortacılığı masaya yatırıldı

Moderatörlüğünü gazeteci Celal Toprak'ın yaptığı toplantıya, TARSİM Tarım Sigortalıları Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökgen, Salihli Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy ve Sangılı Üretim Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci konuşmacı olarak katıldı. "Tarım Sigortacılığı, Üreticinin Alın Teri İçin Güvence Sunuyor" İstanbul Ticaret Borsası Medis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toplantının açılış konuşmasında; toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kuralı refahını temin eden temel aktör olduğunu değinirken, "Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada, tarım sigortacılığı, üreticinin alın terini güvence altına alan bir kalkandır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" dedi. "Çiftiğin Bir İşletme Gibi Yapılması" TARSİM Tarım Sigortalıları Genel Müdürü Bekir Engürülü, tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvenesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini belirterek, "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği meselesidir. Özellikle savadlar, kırlar ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üretimin korunması her zamankinden daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üreticiye güvene sağlayan en modern ve etkili modeldir" dedi. Engürülü, çiftiğin rastgele değil, bir işletme gibi profesyonelleşmesi yapılması gerektiğini belirterek, "Çiftiğin aldığı polisyi detaylıca okuyup anlamalı. Daha önce yaşamamış doğa olayları da başımıza geliyor ve onlarla ilgili bilimsel gelişmeler yapıp mevzuatımızı sürekli günceliyoruz" ifadelerini kullandı. "Tarım Üzücü Apık Bir Fabrika" Tarım sigortacılığının çiftçile iç içe olan bir sistem olduğunu dikkat çeken Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökgen, "Tarım, tabii cinsine üzücü apık bir fabrika gibidir. Bu nedenle üretim doğaya bağımlı ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarımın dinamiklerine uygun olarak, olası riskleri yerinde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir. Çünkü üretici, ne kazanacağını bilmeden yatırım yapıyor. Dolayısıyla bu sektörde gelirin sürdürülebilir olması için risklerin doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvenle bakabilmesini sağlayan stratejik bir araçtır" dedi.

İSTİB toplantısında tarım sigortacılığı ele alındı

İstanbul Ticaret Borsasının (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı. İSTİB'den yapılan açıklamada, çevrim içi gerçekleştirilen toplantıda tarım sigortası yapılan çiftçi sayısalda düşüşün en önemli nedenlerinin yüksek primler, geçiken hasar ödemeleri ve ekspertiz sorunları olduğu aktarıldı. Toplantıya, İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Tarım Sigortalıları Havuzu (TARSİM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen, Salihi Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy ve Sargılı Üretim Üreticileri Tarımsal Kalıncıma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci katıldı. Açıklamada toplantıdaki konuşmacıya yer verilen İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kırsal refahını temin eden temel aktör olduğunu belirterek, "Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üreticinin alın terini güvence altına alan bir kalkanıdır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemi daha da artırıyor." ifadelerini kullandı. TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü de tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvenesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini kaydederek, "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği meselesidir. Özellikle sahayar, kriter ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üretimin korunması her zamanından daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üreticiye güvence sağlayan en modern ve etkili modeldir." değerlendirmesini yaptı. Çiftçinin rastgele değil, bir işletme gibi profesyonelle yapılması gerektiğini vurguladı. "Çiftçimiz aldığı polisyi detaylıca okuyup anlamalı. Daha önce yaşamamış başımıza geliyor ve onlarla ilgili bilimsel çözümler yapıp mevzuatımıza sürekli güncelleyici kullandık. "Risklerin doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor" Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Bu doğaya bağımlı ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarımın dinamiklerini karşılayacak riskleri yerinde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir. Çünkü üretici ne kazanı yazarmı yazıyor. Dolayısıyla bu sektörde gelirin sürdürülebilir olması için risklerin doğru şekilde büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil,

Tarım Sigortacılığı Toplantısında Çiftçilerin Sorunları Ele Alındı

İstanbul Ticaret Borsasının (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı.

İstanbul Ticaret Borsasının (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı. İSTİB'den yapılan açıklamada, çevrim içi gerçekleştirilen toplantıda tarım sigortası yapılan çiftçi sayısalda düşüşün en önemli nedenlerinin yüksek primler, geçiken hasar ödemeleri ve ekspertiz sorunları olduğu aktarıldı. Toplantıya, İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, Tarım Sigortalıları Havuzu (TARSİM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen, Salihi Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy ve Sargılı Üretim Üreticileri Tarımsal Kalıncıma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekci katıldı. Açıklamada toplantıdaki konuşmacıya yer verilen İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap, toprağa emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliğini, ekonomik istikrarını ve kırsal refahını temin eden temel aktör olduğunu belirterek, "Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üreticinin alın terini güvence altına alan bir kalkanıdır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemi daha da artırıyor." ifadelerini kullandı. TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortalıları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü de tarımda sürdürülebilirliğin ve gıda güvenesinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol üstlendiğini kaydederek, "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği meselesidir. Özellikle sahayar, kriter ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında üretimin korunması her zamanından daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARSİM sistemi, artan riskler karşısında üreticiye güvence sağlayan en modern ve etkili modeldir." değerlendirmesini yaptı. Çiftçinin rastgele değil, bir işletme gibi profesyonelle yapılması gerektiğini belirtti. "Çiftçimiz aldığı polisyi detaylıca okuyup anlamalı. Daha önce yaşamamış başımıza geliyor ve onlarla ilgili bilimsel çözümler yapıp mevzuatımıza sürekli güncelleyici" ifadelerini kullandı. "Risklerin doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor" Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökçen de tarımın üstü açık bir fabrika gibi olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Bu nedenle üretim doğaya bağımlı ve her an risk altındadır. Sigorta sisteminin de tarımın dinamiklerine uygun olarak oluşturulacak riskler yerinde ve gerçekçi biçimde belirlenmesi gerekir. Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yazarmı yazıyor. Dolayısıyla bu sektörde gelirin sürdürülebilir olması için risklerin doğru şekilde yönetilmesi büyük önem taşıyor. Tarım sigortası, bu noktada yalnızca zararları karşılayan bir mekanizma değil, aynı zamanda üreticinin geleceğe güvence bakaaliminde sağlayan stratejik bir araçtır." Salihi Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy, tarım sigortalılarında sahada yaşanan sorunlara ve küçük üreticilerin sistemden uzaklaşma riskleri konusunda, "Üretimini tamamen üstü açık, doğrudan iklim risklerine açık bir sistem. Girdi maliyetlerimiz zaten çok yüksek buna bir de sigorta primi eklendiğinde çiftçi bu maliyeti karşılayamaz. Bundan dolayı bu işin üreticilerinin yanında TARSİM sigortası yapıyorlar, bugün bu işin yavaş yavaş senelerine gidiyor durumda. Özellikle küçük üreticiler sigorta yaptırıyorlar ya da yaptırma istemiyor. Bu da sektördeki kırığına artırıyor." değerlendirmesinde bulundu.

İSTİB'de tarım sigortacılığı masaya yatırıldı

İstanbul Ticaret Borsası'nın (İSTİB) her ay gerçekleştirdiği "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında, bu ay tarım sigortacılığı ele alındı.

İSTİB'den yapılan açıklamada, çevrim içi gerçekleştirilen toplantıda tarım sigortası yapan çiftçi sayısındaki düşüşün en önemli nedenlerinin yüksek primler, geciken hasar ödemeleri ve ekspertiz sorunları olduğu belirtildi. Toplantıda, İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kaşap, Tarım Sigortaları Havuzu (TARİSM) Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuzu İşletmesi Genel Müdürü Bekir Engürülü, Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökten, Salihi Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy ve Sargöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekçi katıldı. Açıklamada toplantıdaki konuşmasına yer verilen İSTİB Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kaşap, toprakta emek veren çiftçinin, yalnızca üretici değil, aynı zamanda toplumun gıda güvenliği, ekonomik istikrarı ve kırsal refahını temin eden temel aktör olduğuna belirterek, "Bu hayati sektör, doğanın tüm risklerine açık bir üretim alanıdır. Kuraklık, dolu, don, sel, fırtına gibi afetler yalnızca ürünleri değil, üreticinin umudunu da yok edebilmektedir. Bu noktada tarım sigortacılığı, üreticimizin alın terini güvence altına alan bir kalkanıdır. Artan iklim riskleri, üretim desenindeki değişiklikler ve küresel ekonomik dalgalanmalar, tarım sigortacılığının önemini daha da artırıyor" ifadelerini kullandı. TARİSM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuzu İşletmesi Genel Müdürü Engürülü, sürdürülebilirliğin ve gıda güvenliğinin sağlanmasında sigortacılığın kritik bir rol oynadığını belirterek, "Tarımda sürdürülebilirlik sadece ekonomik bir zorunluluk değil, aynı zamanda bir özelliği taşıyan, krizler ve iklim değişikliği gibi küresel tehditler karşısında zamanından daha büyük önem taşıyor. Bu noktada kamu desteği TARİSM sate üreticilere güvence sağlayan en modern ve etkili modeldir" değerlendirmesini yapıp bir işletme gibi profesyonelleşme zorunluluğu, gerektiriyor. İkinci olarak, Engürülü, devletçilik anlayışını eleştirerek, "Daha önce yaygınlaştıran doğa olayları da baysızca gelişmeler yapıp mevzuatımızı sürekli güncelliyoruz" ifadelerini kullandı. "Bİ YÖNETİLMESİ BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR" Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökten, fabrika gibi ürettiğini belirterek, şöyle devam etti: "Bu nedenle üretim değeri artmaktadır. Sigorta sisteminin de tarımın dinamiklerine uygun olarak oluşturulması biçimde belirlenmesi gerekir. Çünkü üretici ne kazanacağını bilmeden yatırım yapmaz"

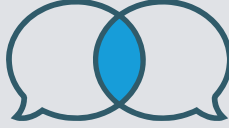

Tarım sigortası üreticinin geleceğini güvence altına alıyor

İstanbul Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde düzenlenen "Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor" toplantısında tarım sigortacılığı tüm yönleriyle masaya yatırıldı.

Azerbaycan'dan AFAD personeline iş birliği izleti. Görüntüde yüksek prim maliyetleri, geç yapılan hasar ödemeleri ve ekspertiz hataları nedeniyle çiftçinin sigortadan uzaklaşığı vurgulandı. Toplantının açılış konuşmasını yapan İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kaşap, tarım sigortasının yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal bir güvenlik alanı olduğunu vurguladı. Kaşap, "Kuraklık, dolu, don, sel ve fırtına gibi doğal afetler yalnızca ürünleri değil, çiftçinin umudunu da yok edebilir. Tarım sigortacılığı, alın terinin teminat altına alınmasıdır. Artan iklim riskleri ve küresel ekonomik dalgalanmalar bu sistemin önemini daha da artırıyor," dedi. Tarım bir işletme gibi yönetilmeli, çiftçi polisiyi iyi okumalı. TARİSM Genel Müdürü Bekir Engürülü, tarımda sürdürülebilirliğin ancak profesyoneller bir sigorta sistemiyle mümkün olabileceğini belirtti. "Tarım artık gelecektir değil, işletme mantığıyla yapılmalıdır. Çiftçimize aldığımız polisiyi dikkatle okuyup anlamalı. Mevzuatımız, yaygın yeni doğa olaylarına göre sürekli güncelleniyor," diyor Engürülü, TARİSM'in modern sigorta modeliyle çiftçiyi artan risklere karşı korumayı amaçladığını söyledi. Tarım, üsti açık bir fabrika gibi her an risk altında. Bereket Sigorta Genel Müdürü Faruk Gökten ise tarımı "üsti açık fabrika" olarak tanımlayarak, bu sektörün doğaya bağlı risklerle iç içe olduğunu söyledi. "Üretici gelirini garanti altına almak istiyor ama doğa koşulları bu güvenciyi zorlaştırıyor. Tarım sigortası yalnızca bir zarar tazmin aracı değil; aynı zamanda üreticinin geleceğe umutla bakmasını sağlayan stratejik bir sistemdir," dedi. Yüksek primler küçük üreticinin sistemin dışına itiyor. Salihi Ticaret Borsası Başkanı Yetiş Aksoy, özellikle küçük üreticilerin sigorta sisteminden uzaklaştığını belirtti. "Girdi maliyetleri yüksek, ürettiği birim değeri düşük. Üretici prim öklendiklerinde üretici bu yükü taşıyamıyor. Önceden üreticilerin 1670-801 sigorta yaptıklarını, bu oran şu anda 1650'lere geriledi. Küçük üretici ya sigorta yaptıramıyor ya da bu sisteme güvenmiyor," ifadelerini kullandı. Ekspertiz süreci adli ve ürün bazlı olmalı. Sargöl Üzüm Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yusuf Tufekçi ise, geciken hasar ödemeleri ve adaletsiz ekspertiz raporlarının çiftçiye sigortadan soğutulduğu ifade etti. "Üretici aylarca ödeme bekliyor, bizzat tazminatlar ise çelişkiyi onarılarak belirleniyor. Yan yana iki parselde biri 1635, diğeri 1675 hasarı gösteriyor. Ekspertiz ürün bazında eğitilmeli ve daha objektif değerlendirilmeli," dedi. Sektör temsilcilerinin reform çağrısı. Toplantıda konuşan tüm

**BORSA MEYDANINDA
SEKTÖRLER KONUŞUYOR**

TOPLANTININ TAMAMINI
İZLEMEK İÇİN
QR KODU
OKUTABİLİRSİNİZ

